

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

КАФЕДРА ЕТНОЛОГІЇ ТА КРАЄЗНАВСТВА

МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

*Тема: " Гумористичний фестиваль "Ліга сміху" -
новий перспективний вид фестивального туризму в
Україні"*

Студента 2 курсу «ОР Магістр»

ОП : «Історичне туризмознавство»

Спеціальність: 032 «Історія та археологія»

Гребінника Віталія Сергійовича

Науковий керівник:

д.і.н., проф. Конта Ростислав Михайлович

Київ 2021

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ФЕСТИВАЛЬНИЙ ТУРИЗМ – ІСТОРИОГРАФІЯ, ПОНЯТТЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ.....	8
1.1 Історіографія дослідження.....	8
1.2 Поняття фестивального туризму.....	9
1.3 Класифікація фестивального туризму	10
РОЗДІЛ 2. СТВОРЕННЯ, ІСТОРІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТА СТРУКТУРА «ЛІГИ СМІХУ».....	13
РОЗДІЛ 3. ФЕСТИВАЛЬ “ЛІГИ СМІХУ” В ОДЕСІ - НОВИЙ ПРЕДСТАВНИК ФЕСТИВАЛЬНОГО ТУРИЗМУ.....	27
3.1 Головний гумористичний фестиваль «Ліга Сміху» в Одесі.....	31
3.2 Регіональні фестивалі «Ліга Сміху».....	33
3.3 Студентська «Ліга Сміху».....	35
РОЗДІЛ 4. МАРКЕТИНГОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФЕСТИВАЛЮ “ЛІГА СМІХУ”, ЯК ТУРИСТИЧНОГО ПРОДУКТУ	37

ВИСНОВКИ	44
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ.....	46
ДЖЕРАЛА.....	46
ЛІТЕРАТУРА.....	48
СПИСОК ІЛЮСТРАЦІЙ.....	50
ДОДАТКИ.....	69
ДОДАТОК А.....	69
ДОДАТОК Б	72

ВСТУП

Відкрита агресія Російської Федерації у 2014 році проти нашої держави поставила крапку на співробітництві обох країн, в тому числі і на діяльності «КВН» АМіК в Україні. Але в Україні залишився великий контингент талановитих колективів, які раніше реалізовувались в КВН. Опираючись на готовий пласт гумористичних команд, «Студія Квартал-95» та «Drive Production» при взаємодії «1+1 media» 26 січня 2015 року створило новий проєкт «Ліга Сміху» - перший в Україні чемпіонат по гумору. Базис даного явища представляє з себе гібрид шоу-змагання в поєднанні з чемпіонатом по гумору, що робить його дещо схожим на КВН, але надбудова полягає в унікальному форматі – «полотнові», який успішно запровадив Андрій Чівурін (редактор) в поєднанні з елементами телешоу.

Починаючи з 26 січня 2015 року в Одесі щорічно проходить гумористичний Фестиваль, з метою відбору нових колективів для участі в проєкті “Ліга Сміху”. Участь в даному процесі може прийняти абсолютний кожен: на учасників чекають два тури гумористичних виступів, гала-концерт, афтепати в “Садах Перемоги” (спеціально орендований для учасників клуб), кожен вечір різні гумористичні, вокальні, танцювальні та загалом творчі конкурси і програми. Учасники здебільшого це лігосмішники - люди, що безпосередньо приймають участь в проєкті “Ліга Сміху” на телевізійному, регіональному або студентському рівні. Але, загалом, через відсутність конкретних вимог до учасників здійснюється політика поширення даного культурного продукту. На нашу думку, дане явище потребує широкого дослідження з точки зору туристичного продукту, адже з кожним роком спостерігається розширення мережі і діяльності “Ліги Сміху” і відповідно попиту на даний продукт, на нашу думку і туристичний. Саме це, а також

відсутність наукових праць з даного питання зумовлює **актуальність** даної теми.

Саме ця характерність викликає інтерес дослідити даний суб'єкт відповідно від процесу створення та діяльності Фестивалю “Ліги Сміху” в Одесі до сприйняття його, як потенційного туристичного продукту в сфері фестивального туризму. Саме тому ми поставили наступні **завдання**:

- Визначити процес дослідження фестивального туризму;
- Вияснити, який туристичний продукт підпадає під класифікації фестивального туризму;
- Дослідити передумови і причини створення «Ліги Сміху»;
- Вивчити структуру та діяльність «Ліги Сміху»;
- Порівняти «Лігу Сміху» та Фестиваль в Одесі з головними компонентами туристичного продукту фестивального туризму.

Мета дослідження – дослідити гумористичні фестивалі “Ліги Сміху”, як туристичні продукт з сфери фестивального туризму.

Об'єкт – гумористичний проєкт «Чемпіонат України по гумору “Ліга Сміху”» передумови, історія створення та його діяльність.

Предмет – гумористичний фестиваль “Ліга Сміху”, як новий представник фестивального туризму.

Хронологічні межі: нижня межа – 26 січня 2015року – відкриття першого фестивалю «Ліги Сміху» в Одесі.

Верхня межа – 27 березня 2021 року проведення обмеженого регіонального фестивалю «Ліги Сміху» в Рівному.

Географічні межі: Одеса, Київ та інші міста України де щорічно проводяться гумористині фестивалі “Ліга Сміху”

Методи дослідження:

- ретроспективний, використаний при дослідженні особливостей процесу утворення «Ліги Сміхи» ;
- аналітичний метод спрямований на визначення внутрішніх тенденцій розвитку фестивалів, починаючи з головного фестивалю “Чемпіонат України по гумору “Ліга Сміху”, продовжуючи рядом регіональних та завершуючи студентськими та шкільними;
- історико-порівняльний, із допомогою якого вивчали передумови створення «Ліги Сміхи» та “КВН”, як базису, що вплинував на формування та розвиток гумористичних фестивалів “Ліга Сміху”;
- принципи об’єктивності, науковості, комплексності та системності, які дозволили цілісно прослідкувати процеси створення та діяльності «Ліги Сміху» і Фестивалю в Одесі.

Історіографічна бази по “Лізі Сміху” дуже обмежена, адже проблематика майже не досліджена, складається з книг: Олександра Маслякова «КВН-жив! Самая полная энциклопедия», Михайла Марфіна «Что такое КВН? Учебник КВН» та Валерія Хотного «25 лет в плену у веселых и находчивых».

Щодо розкриття питання історії та теорії фестивального туризму ми спираємося на праці О.О. Бейдик “Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування”, географа Н.П. Крачило “Географія туризма”. Окремим пунктом нашого дослідження є маркетинг туризму, оскільки даний напрямок безпосередньо

взаємопов'язаний з економічною сферою підприємства в туристичній індустрії. Для досягнення теоретичних засад розвитку фестивального туризму в Україні ми опрацювали роботи “Проблеми географії та менеджменту туризму: Монографія” В.Г. Явкін, В.П. Руденко, О.Д. Король та “Менеджмент туристичної індустрії: Навчальний посібник”.

Як джерела для вивчення даної теми ми будемо використовувати інтернет ресурси, а саме інтерв'ю з редактором Андрієм Чівурініним та директором «Ліги Сміху» Наумом Барульою в журналах «ИМХО», «Медіаняня», «Комсомольская правда», офіційні сайти «КВН»(«kvn.ru» і «amik.ru»), «Ліги Сміху» («ligasmeha.com»), відео концертів «Ліги Сміху» та «КВН», які є у вільному доступі н сайті YouTube, а також власні інтерв'ю.

Наукова робота **складається** зі вступу, чотирьох розділів, висновків, списку використаних джерел, літератури та ілюстрацією, додатків.

РОЗДІЛ 1

ФЕСТИВАЛЬНИЙ ТУРИЗМ - ІСТОРИОГРАФІЯ, ПОНЯТТЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ

1.1 Історіографія дослідження.

Поняття “фестивального туризму” чи “фестивального туру” дедалі частіше згадуються у сучасних пропозиціях туристичних послуг і завойовують все ширшу аудиторію. Однак у працях багатьох відомих вітчизняних вчених нам не вдалося знайти відповідних визначень цих термінів. У працях В.Ф. Кифяка¹ ми не натрапляємо на поняття “фестивального туризму” взагалі. В монографії М.П. Крачила “Географія туризму” висвітлюється цей вид туризму, як культурно-розважальний, а саме дослідник виокремлює “розважальні подорожі з метою відвідування фестивалів та спортивних змагань”². У І.М. Школа³ ми зустрічаємо термін пізнавальні тури, з метою відвідування святкових заходів, виставок, концертів, проте визначення “фестивальний” в працях дослідника відсутнє. О.О.Бейдик в своїх роботах виокремлює, як підвиди культурно-розважального туризму спортивно-видовищний та фестивально-видовищний. Свою систему рекреаційної діяльності пропонує О.Г. Топчієв⁴, який класифікує її за мотивацією рекреаційних потреб. Саме він виділяє розважальні потреби, які презентуються національними святами,

¹ Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні / В.Ф. Кифяк. – Чернівці: Зелена Буковина, 2003. – 312 с.

² Крачило Н.П. Географія туризму / Н.П. Крачило. – К.: Вища школа., 1987. – 208 с.

³ Менеджмент туристичної індустрії: Навчальний посібник / [І.М. Школа]. - Чернівці: Книги - ХХІ, 2005. - 596 с.

⁴ Топчієв О.Г. Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методики: Навчальний посібник / О.Г. Топчієв. – Одеса: Астропринт, 2005. – 632 .

карнавалами та фестивалями. В інтернет-джерелах ми знаходимо термін “фестивальний туризм (festival tourism)”, але він також використовувався як назва подорожей. Diane O’Sullivan та Marion J. Jackson англійські вчені-економісти з 2002 року досліджують вплив фестивального туризму на економіку країн⁵.

О.Д. Король пропонує вважати відправним моментом розвитку сучасного туризму кінець другої Світової Війни⁶, а саме фестивальний туризм, в сучасному його розумінні, почав розвиватися дещо пізніше, хоча має історію значно глибшу. На даному етапі дослідження, науковці виділяють фестивальний туризм, як окремий вид туризму.

1.2 Поняття фестивального туризму.

Фестивальним подорожам притаманні всі ознаки туризму. Фестивальний туризм доволі довгий час знаходився на межі розважального, пізнавального та етнографічного туризму. Ми не виключаємо можливості знаходження спільних ознак з іншими видами туризму, але в даного виду яскраво прослідковуються власні особливості, які дослідники виділяють у наступні сім ознак фестивального туризму⁷:

- можна виокремити конкретну історію постійного розвитку фестивалів;

- подорожі є не довготривалими (в середньому 3-5 днів);

⁵ Daine O’Sullivan. Festival Tourism: A Contributor to Sustainable Local Economic Development / O’Sullivan Daine, J. Jackson Marion // Journal of sustainable tourism. 2002. - Vol.10. - N.4.

⁶ Проблеми географії та менеджменту туризму: Монографія / [В.Г. Явкін, В.П. Руденко, О.Д. Король та ін.]. - Чернівці: Рута, 2006. - 260 с.

⁷ Грицку-Андрієш Ю.П, Бучко Ж.І. Науковий вісник Чернівецького університету. - 2010. - Вип.519-520. - С.56-60.

- власна мета, що відрізняється від мети пізнавального туризму;
- конкретні просторові рамки;
- присутні зв'язки з іншими видами туризму;
- існує окрема система класифікацій даного виду туризму;
- зростає зацікавленість у даному туристичному продукті серед споживачів.

Сам термін “фестиваль” походить від французького слова festival, що перекладається як «святковий». Енциклопедичний словник трактує фестиваль так “масове святкування, музичні виступи, показ досягнень естрадного, кіно- та циркового мистецтва”⁸. Поєднуючи фестивальну діяльність із дедалі популярнішим туристичним рухом та враховуючи зв'язок з його складовими, дослідники туризму виокремлюють більш точне визначення фестивального туризму – організація короткотривалих пізнавальних подорожей терміном на 5-7 днів із метою відвідування певних подій (від концертів сучасної музики до релігійних святкувань, від етнічних карнавалів до парадів сучасних субкультур), з періодичністю 1 раз на рік.

1.3 Класифікація фестивального туризму.

Спираючись на методику О.О Бейдика⁹, виокремлюються зв'язки фестивального туризму з культурно-розважальним, релігійним, пізнавальним, спортивним, та шоп-туризмом.

⁸ Советский энциклопедический словарь / [состав. А.М. Прохоров]. - М.: Советская энциклопедия, 1985. - 159с.

⁹ Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування / О.О. Бейдик. – К.: Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2001. – 304с.

Сутнісна класифікація фестивального туризму встановлює загальні принципи й закономірності ставлення класів. Для цього ми розглянули всю множину факторів, за якими можуть класифікуватися фестивалі, виділили найбільш суттєві з них, давши їм змістовну інтерпретацію в можливих класах досліджуваного об'єкта. Типізація фестивального туризму:

- етнічні фестивалі;
- релігійні фестивалі;
- музичні фестивалі;
- фестивалі сучасних субкультур;
- гастрономічні фестивалів;
- спортивні фестивалі;

Класифікація за масштабом проведення:

1. Міжнародні фестивалі - туристи з 3 і більше країн, широкомасштабна рекламна компанія, що охоплює велику кількість туристів (Олімпійські Ігри, Карнавал у Ріо-де-Жанейро, Венеціанський Карнавал, Іспанська Корида, Новий рік у Китаї);
2. Національні фестивалі - місце проведення одна країна, рекламна компанія на національному рівні в ЗМІ цієї країни, туристи внутрішні засобах масової інформації (Сорочинський ярмарок);
3. Регіональні фестивалі - територія проведення охоплює декілька сіл або місто, реклама в регіональних ЗМІ і відповідно притік місцевих туристів (Дні міста або села, Гелонфест).

Порівняльно-часова класифікація фестивалів:

1. Перші до релігійні фестивалі, грецькі театральні, римські гладіаторські, Олімпійські ігри.

2. Фестивалі, що виникають через зародження світових релігій з появою світових релігій - з поширенням християнства у світі поширювались і християнські традиції.
3. Етнічні фестивалі, в яких змішувались язичницькі звичаї з новими християнськими, з метою кращого засвоєння релігії серед людей.
4. Гастрономічні або кулінарні фестивалі - з розвитком і зародженням різних кулінарних традицій відбувається взаємообмін здобутками в людей.
5. Музичні фестивалі найбільшого поширення набули у 20 столітті і сприяли утворенню “світової поп-культури”
6. Фестивалі субкультур - найбільше поширення у другій половині 20 століття після “сексуальної революції”.

Таким чином, проведені узагальнення дають підстави вважати фестивальний туризм окремим видом, що підтверджує виокремлення його специфічних ознак та аналіз місця фестивального туризму у структурі рекреаційно-туристської діяльності. Спроба типізації та класифікації фестивального туризму дає можливість перспективних досліджень у цій галузі.

Також необхідно окремо зазначити, що фактор недослідженості гумористичних фестивалів в Україні додатково впливає на актуальність цієї наукової праці. З точки зору туристичного продукту ми розглянемо даний вид туризму в наступних розділах.

РОЗДІЛ 2.

СТВОРЕННЯ, ІСТОРІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТА СТРУКТУРА «ЛІГИ СМІХУ»

21 листопада 2013 року з початком Революції гідності, Україна стала на шлях безповоротних перетворень у внутрішньо- та зовнішньополітичному плані. Прямим наслідком Євромайдану є втеча президента нашої країни Віктора Януковича в Росію та скинення його влади загалом. У лютому 2014 році здійснюється анексія Криму російськими військами, а пізніше 13 квітня 2014 року пряма військова агресія російських спецпризначенців розпочала новий етап в історії України, який вилився, на даний момент, у пряму конфронтацію нашої держави із російською федерацією. Саме ці події стали головними передумовами створення «Ліги Сміху», адже культурна складова життя країни в значній мірі залежить від політичного аспекту життєдіяльності нашої держави.

До вищезгаданих подій в Україні існував КВН під егідою московської компанії «АМиК» і відповідно співпраця українських команд і компаній з російською стороною стала неприйнятною і неможливою. Дану тезу підтверджує Андрій Чивурін, редактор Вищої ліги КВН у 1996-2012 рр., а зараз редактор головної телевізійної «Ліги Сміху»: «Події останніх років склалися так, що український КВН випав з міжнародної обійми. Після історій з Кримом і Донбасом настав момент, коли ми остаточно зрозуміли, що українські команди не приїдуть на традиційний Фестиваль в Сочі»¹⁰.

¹⁰ Андрій Чивурін: «Если бы Россия не вмешалась в дела Украины, «Лиги Смеха» не было бы» радіо «Медіаняня» 26.10.2015

Лише один випадок був, коли українська команда брала участь в КВН («АМиК») після подій на сході: «взимку 2015 року на Сочинському Фестивалі брала участь всього одна команда з України - з Харкова. Це команда " Любимый город", яка зараз грає у нас в "Лізі Сміху"¹¹ . Вони з'їздили в Сочі, оскільки стали чемпіонами міжрегіональної ліги і повинні були брати участь в Кубку чемпіонів Ліг. Поїхали, зіграли і повернулися, щоб грати в Україні. Була ще одна команда, яка представляла так звану ДНР. Інші команди не їздили. «Ніхто їм не забороняв, ніхто їм нічого не говорив - це було їх абсолютно самостійне рішення»¹².

Загалом слід зазначити, що базисом для створення “Ліги Сміху” був саме КВН¹³: рух «Клуба весёлых и находчивых» фактично безперервно існував і розвивався в Україні від самого початку його зародження на початку 1960-х років. Ми виокремили такі основні етапи його діяльності¹⁴:

З початку 1960-х до 1971 року, а саме чемпіонства української команди «Одесские Джентльмены» в телевізійному форматі;

1971-1986 рр. - рух розвивався поза телебаченням (був заборонений), в основному проходив у вигляді місцевих міських кубків-фестивалів, університетських та шкільних ігор;

1986-1991 рр. – відновлену на телебаченні гру знову виграла команда з Одеси, а до розпаду союзу українські команди кожен сезон брали участь в грі;

¹¹ Андрей Чивурин: «Если бы Россия не вмешалась в дела Украины, «Лиги Смеха» не было бы» радіо «Медіаняня» 26.10.2015

¹² Там само

¹³ «Ліга Сміху» та «КВН» - два різних представника однієї гумористичної культури. «Ліга Сміху» - перший чемпіонат України по гумору: історія створення, діяльності та її особливості, Петро Олевський, Інга Могилко, Дмитро Перепилиця, Артем Сагітов . – 20с. 5 папка, 10 фонд, № 179

¹⁴ Олександр Масляков «КВН-жив! Самая полная энциклопедия». – Москва.: Видавництво «АСТ», 2016р., 720 с.

1991-2014 рр. – 24 квітня 2014 р. в 1\4 фіналу Вищої Ліги КВН команда «Одесские мансы» зіграла останню для українських команд гру в КВН (АМіК), саме після них жодна українська команда (окрім « Любимый город» на фестивалі 2015 в Сочі) не грала в КВН, завершилась епоха КВН (російського АМіК) в Україні.

Теоритичні засади і відмінності між «Лігою Сміху» і «КВН» в контексті сценічного мистецтва.

Московські «колеги» по мистецькій ниві від самого народження «Ліги Сміху» відповідали гострою критикою в нашу сторону. Як доказ може слугувати фрагмент з інтерв'ю Олександра Маслякова молодшого (головний директор «АМіК»): «Погано я відношуся до цієї передачі. Чесно можу сказати, тому що в тому або іншому вигляді це КВН, і з КВНа ноги ростуть. Удвічі образливе те, що цим займаються люди дуже близькі до нас у минулому. Одного з них я знаю, чесно кажучи, довше, ніж свою власну дружину. Ну, сталося ось так. На жаль, той негатив, який є у наших українських колег по відношенню до Росії(тому що все, що відбувається, зараз у нас трактується в одному ключі, на Україні - абсолютно в іншому, не хочу цю тему порушувати), така негативна позиція чомусь надає деяким людям право абсолютно відчувати свою моральну незалежність».

На дану позицію відповідає Андрій Чівурін: «З Олександром Васильовичем у мене завжди були дуже теплі, дружні стосунки. Але відколи з'явилася "Ліга сміху", ми не спілкувалися. Думаю, що він не дуже позитивно відноситься до нашого проекту. Якби я був впевнений, що зможу пояснити йому причини появи "Ліги сміху", я б це зробив, але мені здається, що зараз це не вийде. Як не виходить пояснювати, що Україна живе не так, як це життя підносять в Росії».

Але, почати конкретний конструктивний діалог між представниками Росії та України не вдається. Точка конфронтації полягає в тому, що росіяни вважають «Лігу Сміху» лише пародією на КВН, яка не має права на існування. Натомість у нас є ряд причин вважати «Лігу Сміху» цілком незалежним гумористичним продуктом. Саме тому, потрібно розібратись в чому головні відмінності між «Лігою Сміху» та КВН, які роблять їх двома різними представниками однієї гумористичної культури.

Щоб розібрати ці два явища, треба розкрити ключові аспекти кожного із них, а головне термінологічну базу, для розуміння основної суті даного питання. Ліга Сміху – це перший в Україні чемпіонат по гумору, який одночасно поєднує в собі елементи телевізійного шоу та спортивного змагання. Від початку створення і першого ефіру 28 лютого 2015 року даний проект зумів поєднати вищезгадані елементи, які його роблять фактично гібридом для українського медійного простору. Але саме даний момент і викликає суперечки про плагіат КВНу. Андрій Чівурін з цього приводу висловився так: «Одні вважають, що "Ліга сміху" - це копія КВН, інші - що це новий формат. І це добре, що у людей є своя думка. Звичайно, у нас у усіх КВНівське коріння. У "Ліги сміху" є КВНівське коріння, у "Comedy Club", "Comedy Club. Україна", шоу "Уральських пельменів", "Кварталу 95". Ми усі пташенята одного гнізда - КВН. А "Ліга". існує в досить оригінальному форматі, і відмітних ознак вистачає, щоб її почали вважати самостійним форматом».

У свою чергу КВН ("Клуб веселих і находчивых") – це телевізійні гумористичні ігри, в яких команди різних колективів(учбових закладів, ВНЗ, підприємств, міст і т. д.) змагаються в гумористичних відповідях на

поставлені питання, імпровізаціях на задані теми, розігруванні заздалегідь заготовлених сцен і т. д.¹⁵

Фактично, основа двох явищ, а саме поєднання гумористично-спортивного змагання з телевізійним шоу являється однаковою, але наповнюючи складова дуже відрізняється¹⁶. Конкретні відмінності можемо прослідкувати у основних складових даних чемпіонатів.

Система проведення ігор та їх формат: у «Лізі Сміху» більша кількість відбіркових етапів до фіналу відповідно і більша кількість самих концертів, зокрема у КВН взагалі відсутня стадія 1\16. Також відмінні саме наповнення ігор – Ліга Сміху сформувала новий тип для подачі гумористичного матеріалу – «полотно». «Полотно» - це цілісне розкриття певної теми гри, яку задали редактори ліги, що характеризується подачою і підв'язкою всього матеріалу під єдину задану рамку. Саме такий принцип створює ілюзію на шоу, а також різносторонній підхід до створення сценарію (використання пісень, танців тощо). Як правило до півфіналу в «Лізі Сміху», як правило використовуються лише два типи конкурсів, а саме задане «полотно» і імпровізаційний конкурс. В свою чергу імпровізації бувають різні – розминка з журі, з залом, обернена розминка з ведучим, різного типу «батли», наприклад «нахилена кімната», «алфавіт» тощо.

Щодо КВН то сезон, який відкривається з фестивалю в Сочі відразу розпочинає етап 1\8 із мінімум трьома конкурсами, в основному «візитка», «біатлон», «домашнє завдання». В додачу до цього подача гумористичного матеріалу необмежене певними стилістичними рамками. Звичайно присутня

¹⁵ <http://kvn.ru/> - офіційний сайт КВН

¹⁶ Додаток Б «Ліга Сміху» та «КВН» - два різних представника однієї гумористичної культури. «Ліга Сміху» - перший чемпіонат України по гумору: історія створення, діяльності та її особливості, Петро Олевський, Інга Могилко, Дмитро Перепилиця, Артем Сагітов . – 20с. 5 папка, 10 фонд, № 179

тема, але команди на практиці лише символічно розкривають цю тематику. Щодо тематики то в КВНі тема дається лише для назви гри, тобто в цьому випадку – це скоріше вектор для представлення команд через призму загальної ідеї гри. В свою чергу у «Лізі Сміху» тема гри представляється розширеним явищем, наприклад на першій частині 1\4 етапу 2017 року темою самої гри були «Історичні цивілізації», а самим командам давали підтеми, як то «Візантійська імперія» або «Цивілізація Майя»¹⁷.

Система суддівства та журі взагалі кардинально відрізняється. У КВН журі виконує лише функцію арбітра, що виставляє бали за певні конкурси, щоб визначити переможця та інколи бере участь в «розминці». Завжди є Голова журі, який фактично може приймати рішення одноосібно. Кількість варіюється, в основному до семи чоловік. Повну протилежність бачимо в «Лізі сміху», де журі поєднують функцію арбітра з функцією тренера для команд. Вони ще на фестивалі визначаються з командами (кожному тренеру по дві), які вони спробують довести до фіналу, а в кінцевій меті до чемпіонства. Саме цей елемент розкриває «Лігу Сміху», як чемпіонат по гумору. У першому сезоні 2015 року тренерів було 6, а саме: Ігор Ласточкин, Олена Кравець, Юрій Горбунов, Сергій Сівохо, Антон Лірник, Олексій Потапенко. До початку четвертого сезону склад не змінювався, лише в другому сезоні додалась Ольга Полякова та іноді тренерів підміняв (за форс-мажорних обставин) Євген Кошевий. Але на четвертий сезон тренерський склад змінився – залишились лише Ігор Ласточкин (двічі тренер чемпіон) та Ольга Полякова, додалися Юрій Ткач, Станіслав Боклан, Владислав Яма, Надія Дорофєєва та на постійну основу Євген Кошовий. Саме в даному моменті прослідковуємо одну з основних відмінностей, а саме взаємодія між тренерами-журі та командами.

¹⁷ <http://ligasmeha.com> – офіційний сайт «Ліги Сміху»

Також слід відзначити систему оцінювання: в КВН із кожного етапу (до півфіналу) покидають гру дві команди, в «Лізі Сміху» (до 1\4 фіналу) покидає лігу одна команда.

Також не менш важливим є роль ведучого. В КВН з 1963 року роль ведучого виконує Олександр Масляков¹⁸. З того часу у його функціях майже нічого не змінило: відкривати гру, представляти команди і журі, закривати гру. Змінилось лише його соціальне становище в клубі – він перебрав всі права КВН на себе, створивши компанію «АМіК». Натомість роль ведучого у «Лізі Сміху» взяв на себе один з її засновників – Володимир Зеленський. Він виконує не лише формальні завдання конферансьє, а й взаємодіє з публікою, журі, командами, виконує роль керуючого під час імпровізаційних конкурсів. Саме на ньому в значній мірі тримається той новий формат «Ліги Сміху».

Тепер щодо елементів шоу, які зовсім відсутні в КВН: використання під час інтерактивного екрану, на якому показують «профайли» (представлення команди перед грою) «бекстейдж» (локація де команди спілкуються з ведучим і представляють спонсорів. Також характерною особливістю «Ліги Сміху» стали ігрові моменти: під час відкриття лунає гімн ліги «Лига Смеха» (автор та композитор Дмитро Шуров), який виконують всі учасники гри – команди, тренери та навіть ведучий. Також унікальним є прощання з командою, яка програла – виконується пісня Святослава Вакарчука «Все буде добре». Ці всі моменти вже сформували власний продукт гумористичної культури з своїми традиціями та характерними відмінностями від КВН.

Гумор це рупор соціальної думки, тому що основним постулатом для гумору, який сформулював ще Олександр Масляков, став принцип «Як

¹⁸ Михайло Марфін, Андрій Чівурін «Что такое КВН? Учебник КВН». – Внутрішнє інтернет видання ТО «АМіК».

живемо – так і жартуємо». Конкретизує дане положення Андрій Чівурін: «Яке життя, такий і КВН. Стало життя динамічним - і КВН став динамічним, стало в моді шоу - і КВН став більше схожий на шоу. Політизувалося суспільство - і КВН політизувався, деполітизувалося - і КВН затих. Так було і завжди так буде. На сьогодні КВН, який існує в Москві, повністю відповідає тому життю, якому живе РФ. На великий жаль, він став більше російською грою, ніж міжнародною. Так, там грають КВНщики з інших країн, але вони грають на полі хазяїна і поводяться у рамках тих правил, які продиктовані життям приймаючої країни. А "Ліга сміху" повністю відбиває життя в Україні. Ми жартуємо про те, як живемо зараз. Жартуємо абсолютно вільно, не дивлячись на осіб. На жаль, на нашому політичному манежі - все ті ж. І доки весело стрибатимуть по політичних просторах люди, що носять певні прізвища(їх багато - одного назву, інші образяться), доти у нас буде бути присутнім таке політичне мікрокабаре. Слава богу, є і світліші приводи для жартів».

Успіх гумору залежить, насамперед, від сприйняття його публікою. Тому що глядач буде сприймати жарти через призму власного світогляду і власних переживань. Тому робота редакторів і самих команд залежить від пошуку правильних підходів до публіки і гарних жартів. Цензури як такої ні в КВН, ні, тим більше, в "Лізі Сміху" немає, є загальна тенденція суспільства на яку приходиться орієнтуватись гумористам. Гумор існує на основному принципі: "як живемо - так і жартуємо". Як живе сусід - ми бачимо, завдяки ЗМІ. Як живемо ми самі - знаємо тільки ми. Їм "намалювали" нас через ЗМІ, і цю картинку вони сприймають реальністю, яка з нашою реальністю нічого спільного не має. У них фігура Президента - виключно привід для

компліментів, у нас - для критики. На сьогодні "Ліга Сміху" вільніша у висловлюваннях, ніж зараз КВН¹⁹.

Андрій Чивурін намагався зацікавити українські телеканали Вищою Українською Лігою КВН, у якої останніми роками не було телевізійної версії. Але канали наполегливо не йшли на контакт. Головна позиція була такою: в Україні величезний внутрішній потенціал, багато команд, що грали в КВН, і якщо на той момент з цим рухом щось не зробити, то через декілька років прийдеться все розпочинати з нуля. Загалом, вирішили щось придумати нове. Drive Production і студія "Квартал 95" знайшли певну концепцію нового проекту, дійшли загальної згоди, що це називатиметься "Ліга Сміху", і що по суті це буде Чемпіонат України по гумору, і даний телевізійний проект візьме старт з Фестивалю в Одесі, на який буде запрошено усіх бажаючих: команди КВН, СТЕМи і просто веселі компанії. Припущення про кількість колективів були різними, але результати були неочікуваними - в Одесу приїхало 135 команд з 42-х міст України. Такого представництва України на Фестивалі КВН в Сочі не було ніколи.

На даний момент проект складається з відбіркових турів та п'яти етапів, що провадять згідно із графіком, який зазначають на офіційному сайті Проекту - «ligasmeha.com»²⁰, а саме:

1. Відбірковий фестиваль;
2. 1/16 фіналу;
3. 1/8 фіналу;
4. 1/4 фіналу;

¹⁹ Інтерв'ю с Андреем Чивуриным: "Шутки про Путина в КВН носят сегодня исключительно комплиментарный характер" газета «Сегодня» 26.3.2016.

²⁰ <http://ligasmeha.com>

5. 1/2 фіналу;
6. Фінал.

У рамках відбіркових турів Організатор проекту відбирає команди-конкурсантів, що допускаються до участі у фестивалі та телевізійної зйомки проекту. На відбірковому фестивалі журі обирає 14 команд-учасників із числа Команд-конкурсантів, допущених до участі у фестивалі, для подальшої участі в Проекті згідно із графіком проекту та зйомок телевізійної версії проекту.

До кожної команди-учасника закріплюється тренер зі складу журі. Один член журі може бути одночасно тренером не більше двох команд-учасників. Член журі стає тренером команди-конкурсанта в разі виявлення зацікавлення таким членом журі під час проведення Фестивалю в подальшій роботі з командою-конкурсантом як Командою-учасником протягом проведення наступних етапів проекту та зйомки телевізійної версії проекту. У разі зацікавленості конкретною Командою-конкурсантом на фестивалі одразу декількома потенційними тренерами, команда-конкурсант отримує право вибору тренера, з яким вона співпрацюватиме як команда-учасник протягом проведення наступних етапів проекту та зйомки телевізійної версії проекту. Під час проведення наступних етапів проекту та зйомки телевізійної версії проекту тренер команди-учасника не оцінює її виступ. Організатор проекту залишає за собою право змінювати тренера команди-учасника.

До участі в кожному наступному етапі проекту допускаються команди-учасники, які отримали найвищі оцінки від журі, з урахуванням того, що в 1/8 фіналу може брати участь 12 учасників, у 1/4 фіналу — 10 команд, у 1/2 фіналу — 6 команд, фінал — 2 учасники.

Організатор проекту залишає за собою право змінювати кількість команд-учасників на кожному етапі проекту. Командою-учасником, що

перемогла в проєкті, вважається команда-учасник, що отримала найвищі оцінки журі у фіналі проєкту.

Історію діяльності «Ліги Сміху» потрібно досліджувати по сезонам, бо сезон є сталою одиницею певної кількості ігор, які відбулися на головному(телевізійному) чи регіональному рівні і саме він формує повний етап роботи «Ліги Сміху». На даний момент відбулося чотири сезона і відповідно по ним ми можемо прослідкувати основні моменти пов'язанні з роботою «Ліги Сміху»²¹:

I.Перший сезон. 1-й фестиваль Ліги сміху проводили з 6 лютого по 15 грудня 2015 року. У ньому взяли участь 12 команд з усієї України. Зйомки фестивалю провадили в Одесі, Дніпропетровську та Києві. У підсумку виграла команда з Києва «Два капітани 1955» тренером якої був Сергій Сивохо.

Також відбувся 1-й зимовий кубок Ліги Сміху, який пройшов у Києві 17 грудня 2015 року. Перемогла команда «Трио разные и ведущий», тренером якої був Антон Лірник.

Окрім головної (телевізійної) ліги, у 2015 році було створено 5 регіональних ліг:

- Слобожанська Ліга Сміху «Північ» проходила в місті Харків. Переможці команда «Николь Кидман» Харків;
- Дніпровська Ліга Сміху «Схід» - Дніпро. Переможці «Лукас» Кременчук;
- Київська Ліга Сміху «Центр» - Київ. Переможці «АГА» Київ;
- Одеська Ліга Сміху «Південь» - Одеса. Переможці «Отдыхаем вместе» Хмельницький;

²¹ <https://1plus1.ua/ru/liga-smihu>

- Рівненська Ліга Сміху «Захід» - Рівне. Переможці «Загорецька Людмила Степанівна» Львів.

II. Другий сезон. 2-й фестиваль Ліги Сміху розпочали зі зйомок кастингу 2016 року в Одесі. Переможець другого чемпіонату України з гумору — команда «Прозорий гонщик» (м. Одеса) та її тренер Ігор Ласточкін.

Відбувся 1-й літній кубок Ліги Сміху, який пройшов у Юрмалі (Латвія) на фестивалі «Made in Ukraine». Переможцем стала команда V.I.P (м. Тернопіль), які грали разом із Ольгою Поляковою, так як Олена Кравець на той час мала от-от народити.

Також був проведений 2-й зимовий кубок Ліги Сміху у Києві 30 листопада 2016 року. Перемогу взяла команда «Любимый город». Тренер — Юрій Горбунов

Саме в 2016 році розпочала діяльність шоста за рахунком регіональна ліга, а саме – Тернопільська Ліга Сміху у місті Тернопіль. Переможцем стала команда «Загорецька Людмила Степанівна» зі Львова.

III. Третій сезон. 3-й фестиваль Ліги Сміху розпочали зі зйомок в Одесі. Переможці третього сезону — «Стоянівка» (Молдова) (тренер Ігор Ласточкін) і Загорецька Людмила Степанівна (м. Львів) (тренер Юрій Горбунов). Перший в історії проекту випадок подвійного чемпіонства, тим більше командою переможцем стала команда з іншої країни.

Другий літній кубок Ліги Сміху пройшов в Одесі 30 липня. Цього разу команди виступали парами і переможцями стали команди Олени Кравець — «Отдыхаем вместе» та «Луганська збірна».

У 2017 році відзнаку «Зимовий кубок» отримала команда «Ніколь Кідман» з міста Суми. Тренер — Антон Лірник.

15 грудня 2017 року відбувся спецпроект "Ліги сміху", де між собою змагались дві команди - "Збірна шоу-бізнесу" (тренери Юрій Горбунов, Ольга Полякова та Олексій Потапенко) та "Збірна коміків" (тренери Ігор Ласточкін, Антон Лірник, Сергій Сивохо та Олена Кравець). Було змінено склад журі. Туди увійшли: Ольга Сумська, Юрій Ткач, Владислав Яма, Станіслав Боклан, Георгій Делієв, Монро та Євген Кошовий. До "збірних" входили члени команд, які вже хоч раз виступали з кимось із тренерів. За підсумками трьох конкурсів перемогла "Збірна шоу-бізнесу"²².

До числа регіональних додалась ще одна, а саме – Запоріжська Ліга Сміху у місті Запоріжжя. Переможцем стала команда «500» Вольнянськ-Дніпро. Також у 2017 році було створену першу студентську лігу – Ліга Сміху КПІ, яка проходила в університеті КПІ імені В.І.Сікорського, але дана ліга закритого характеру – в ній можуть приймати участь лише команди з КПІ²³.

IV. Четвертий сезон. 4-й фестиваль Ліги Сміху розпочали зі зйомок в Одесі.

На фестивалі оголосили про розширення кількості регіональних ліг:

- Вінницька Ліга Сміху у місті Вінниця;
- Ліга Сміху Донбас буде проходити відразу у двох містах, а саме у Маріуполі та Краматорську;
- Студенська Ліга Сміху у місті Києві. У ній можуть приймати участь будь-які команди з столиці або області.

Таким чином, на 2018 рік під егідою Drive Production і студії "Квартал 95" було проведено 3 повних сезона «Ліги Сміху», 3 зимових і два літніх кубка, перший спецпроект, а також створенно 9 регіональних ліг і 2

²² <https://1plus1.ua/ru/liga-smihu>

²³ <http://ligasmeha.com>

студентських. Розширенню мережі ліг, на даному етапі діяльності, завадила всесвітня пандемія коронавірусу, але якби не карантин, то в планах на 6-й сезон відкриття декількох нових регіональних та студентських ліг.

Тобто ми бачимо, що структура розширюється, а саме попит на даний гумористичний продукт росте і відповідно успішність і популярність даного продукту масмедіа в Україні також.

РОЗДІЛ 3.

ФЕСТИВАЛЬ «ЛІГИ СМІХУ» В ОДЕСІ – НОВИЙ ПРЕДСТАВНИК ФЕСТИВАЛЬНОГО ТУРИЗМУ

Спираючись на уже існуючу класифікацію поняття фестивального туризму, ми дійшли висновку, що фестиваль в Одесі підходить для віднесення його до представника фестивального туризму, згідно 7 ознак фестивального туризму:

1. Подорожі є нетривалими: фестиваль проводиться в останніх числах січня по перші числа лютого, в середньому 7 днів;
2. Мають чітко виражені просторові рамки: Готель “ОК Одеса”²⁴ та концертний хол “ОК Одеса”²⁵;
3. В останні роки спостерігається все більша зацікавленість до фестивалів: дане питання було висвітлене в розділі 3, але окремо необхідно відзначити що Фестиваль, як і саме явище Ліга Сміху існує вже 6 років і тенденція на кількість учасників лише збільшується (від 150 команд під час першого фестивалю до 300 під час 6-го фестивалю Ліги СМіху)²⁶;
4. Простежується чітка історія розвитку фестивалів;
5. Мають мету, що відрізняється від мети пізнавального туризму: основна ціль даного фестивалю - це відбір гумористичних колективів-команд для подальшої участі в спортивних етапах гумористичного змагання та безпосередньо організація і зйомки телешоу “Ліга сміху”;
6. Існують зв'язки з іншими видами туризму: простежуються зв'язки з культурно-пізнавальним, спортивним, пригодницьким та діловим туризмом;

²⁴ Рис. 1 Ілюстрації

²⁵ Рис. 2 Ілюстрації

²⁶ Рис. 5 Ілюстрації

7. Створена система класифікацій цього виду туризму: дослідження даного виду туризму здійснюється вперше, тому саме дане питання являється пріоритетним, тому розберемо його більш детально.

Дане питання ми вже висвітлювали в розділі 1 (а саме в підрозділі 1.3 Класифікації фестивального туризму). Спираючись на доступні нам дослідження в наукових колах не прийнято відокремлювати від загальної маси фестивалів, саме гумористичні. На нашу думку, це через відсутність великих гумористичних фестивалів і через відсутність дослідження даного питання. Але ми хочемо віднести Фестиваль “Ліги Сміху” в Одесі саме до гумористичного фестивалю.

Щоб підтвердити масштабність гумористичного фестивалю і загалом серйозність його організації та проведення ми досліджували протягом п’яти років (2017-2021 рр.) та безпосередньо брали участь в складі різних гумористичних колективів, в основному у складі команд організованих зі студентів історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка:

1. «Міст Патона» Одесі (керівник групи – Владислав Сіромаха, актори та автори – Віталій Гребінник, Вікторія Павленко, Андрій Гайша, Владислав Бабич, реквізитор і талісман – Василь Довбня, звукорежисер – Олексій Пономаренко, квартир’єр – Євгенія Кужненко, окрім них в команді брали участь Богдан Денисяка, Олександр Грабар, Назар Зомарєв) учасники та дипломанти «Третього чемпіонату України по гумору «Ліга Сміху 2017», що відбувався в рамках гумористичного фестивалю в Одесі в січнілютому 2017 року;
2. «Так історично сталося» (керівник групи – Владислав Сіромаха, актори та автори – Віталій Гребінник, Вікторія Павленко, Андрій Гайша, Владислав Бабич, Василь Довбня, звукорежисер –

Олексій Пономаренко) брали участь в «Четвертому чемпіонаті України по гумору «Ліга Сміху 2018» в Одесі в січні-лютому 2018 року;

3. «Інь» (автори та актори – Богдан Денисяка та Валерія Пешикова, звукорежисер – Віталій Гребінник) брали участь в «П'ятому чемпіонаті України по гумору «Ліга Сміху 2019» в Одесі в січні-лютому 2019 року²⁷;
4. «Борисфен» (керівник групи – Віталій Гребінник, автори та актори – Ілля Коваль, Вікторія Пугач, Галина Водько, Мирослав Владислав, Ігор Принц, звукорежисер – Богдан Денисяка) брали участь у «Шостому чемпіонаті України по гумору «Ліга Сміху 2020», фестиваль якого проходив у незмінному місці проведення готель «Одеса» та концертний хол ОК «Одеса» в січні-лютому 2020 року²⁸.

Також група студентів історичного факультету брали участь регіональних гумористичних фестивалів, а саме:

- «Міст Патона» (керівник групи – Владислав Сіромаха, актори та автори – Віталій Гребінник, Вікторія Павленко, Андрій Гайша, Владислав Бабич, Богдан Денисяка, реквізитор і талісман – Василь Довбня, звукорежисер – Олексій Пономаренко) в гумористичному фестивалі «Запорізька Ліга Сміху», що проходив в Запоріжжі в квітні 2017 року;
- «Збірна стартаперів» (керівник групи – Владислав Сіромаха, актори та автори – Віталій Гребінник, Вікторія Павленко, Андрій Гайша, Владислав Бабич, Василь Довбня, звукорежисер –

²⁷ Рис. 4 Ілюстрації

²⁸ Рис. 16 Ілюстрації

Олексій Пономаренко) у гумористичному фестивалі «Рівненська Ліга Сміху», що проходив в Рівному в березні 2018 року;

- «Так історично сталося» (керівник групи – Владислав Сіромаха, актори та автори – Віталій Гребінник, Віткорія Павленко, Андрій Гайша, Владислав Бабич, Василь Довбня, Артур Вовк, звукорежисер – Олексій Пономаренко) у гумористичному фестивалі «Західна Ліга Сміху», що проходив в Рівному в березні 2019 року (це був найуспішніший сезон для команди, на фестивалі колектив вибрав тренер Тарас Стадницький (актор та автор в команді «VIP – Тернопіль» Володька) і колектив дійшов до півфіналу сезону²⁹.

Також існує третій вид фестивалю «Ліга Сміху», а саме «Студентська Ліга Сміху», що на даний момент відбувається в декількох містах України, а саме в Києві, Одесі, Луцьку та Полтаві. Ми досліджували та брали участь у діяльності саме Київського студентського фестивалю від початку його створення до крайнього фестивалю у 2020 році в складі:

1. «Збірна стартаперів» (керівник групи – Владислав Сіромаха, актори та автори – Віталій Гребінник, Віткорія Павленко, Андрій Гайша, Владислав Бабич, Василь Довбня, звукорежисер – Олексій Пономаренко) у гумористичному фестивалі «Студентська Ліга Сміху», що проходив в Києві на базі трьох столичних університетів КНУБА, НУХТ, НМУ імені О.О.Богомольця в травні 2018 року. Колектив обрав тренер Саша Пронін – це був Перший сезон «Студентської Ліги Сміху»³⁰;
2. «Так історично сталося» (керівник групи – Владислав Сіромаха, актори та автори – Віталій Гребінник, Віткорія Павленко, Андрій

²⁹ Рис. 11 Ілюстрації

³⁰ Рис. 9 Ілюстрації

Гайша, Василь Довбня, Артур Вовк, звукорежисер – Вероніка Хникіна) у гумористичному фестивалі «Студентська Ліга Сміху», що проходив в Києві на базі трьох столичних університетів КНУБА, НУХТ, НМУ імені О.О.Богомольця в березні 2019 року. Саме цей фестиваль був успішним для колективу студентів історичного факультету – їх обрав тренер Дмитро Сірков (фіналіст телевізійного сезону «Ліга Сміха» у складі команди «ОГО») з ним команда дійшла до фіналу Другого сезону «Студентської Ліги Сміху»;

3. «Борисфен» (керівник групи – Віталій Гребінник, автори та актори – Вероніка Хникіна, Галина Водько, Артур Вовк, звукорежисер – Богдан Денисяка) брали участь у Третньому гумористичному фестивалю «Київської Студентської Ліги Сміху» на базу КНУБА в листопаді 2020 року. Через карантинні обмеження фестиваль відбувся в обмеженому форматі без глядачів, у вигляді роботи з редакторами і на даний момент є крайнім фестивалем «Студентської Ліги Сміху» в Україні.

Загалом слід систематично розглянути спільні риси та відмінності між трьома видами гумористичних фестивалів «Ліга Сміху», а саме головним фестивалем «Чемпіонат по гумору України «Ліга Сміху» в Одесі, регіональними фестивалями в різних містах України та студентських «Ліг Сміху»

3.1 Головний гумористичний фестиваль «Ліга Сміху» в Одесі

Підготування групи до фестивалю починається з реєстрації на порталі <https://1plus1.ua/ru/liga-smihu>. Щоб взяти участь організаторам фестивалю необхідно надати наступну інформацію:

- Контактні дані керівника групи;

- Паспортні дані учасників фестивалю;
- Дозволи батьків на участь в фестивалі своїх дітей (якщо учасник молодший 18 років).

Після цього починається безпосередня логістична розробка маршруту групи:

- Орієнтуючись на дату початку фестивалю йде узгодження з колективом оптимальної дати виїзду групи;
- Вибір транспортного засобу (в основному трансфер відбувається залізницею) та купівля квитків і в зворотньому напрямку;
- Бронювання готельних номерів в готелі «Одеса», де і відбувається фестиваль.

Після попередньої реєстрації, керівник групи отримує на електронну пошту «Розклад фестивалю»³¹. Загалом він має вигляд конкретного прописаного списку заходів. Для прикладу наведемо розклад за крайній фестиваль «Чемпіонат по гумору України «Ліга Сміху 2020»:

1. 25.01 Субота. 12.00 – 18.00 Реєстрація колективів. 19.00 – 0.00 Жеребкування команд першого туру.
2. 26.01 Неділя. 10.00-20.00 1-й тур Фестивалю.
3. 27.01 Понеділок. 11.00-20.00 2-й день першого туру.
4. 28.01 Вівторок. 11.00-15.00 3-й день першого туру.
5. 29.01 Середа. 11.00-19.00 Консультація колективів другого туру.
6. 30.01 Четвер. 11.00-19.00 2-й тур Фестивалю.
7. 31.01 Пятниця. 11.00-19.00 Репетиція колективів учасників гала-концерту.

³¹ Рис. 19 Ілюстрації

8. 1.02 Субота. 10.00-17.00 Репетиція колективів учасників гала-концерту.
9. 2.02 Неділя 16.00-18.00 19.00-21.00 ТВ Зйомка програми «Ліга Сміху 2020»

Коли група вже прибула на місце проведення фестивалю керівник має пройти в штаб з необхідними документами учасників, щоб підтвердити присутність, і отримати бейджі учасників³². Група отримавши індивідуальні бейджики отримує право на вільне пересування по всьому простору і офіційно вважається учасником³³.

Керівник групи на місці складає план відвідування заходів фестивалю та харчування. Окрім офіційної частини, також очільник колективу отримує інформацію про заході після розкладних заходів³⁴. Так як кожен вечір всі учасники запрошення на позаштатні івенти в клубі «Сади Перемоги», що є партнерами організаторів «Ліга Сміху».

Загалом група впродовж фестивалю відвідує виступи гумористичних колективів, за бажанням також виступає перед головними редакторами «Ліга Сміху» Андрієм Чівуріним, Валентином Івановим, Чингізом Мазіновим³⁵.

Таким чином згідно розкладу відбувається хід фестивалю³⁶. Колективи можуть перебувати за своїм бажанням до кінця або завершити раніше – все за побажаннями самих учасників колективів.

3.2 Регіональні фестивалі «Ліга Сміху»

Регіональні фестивалі цілком логічно із назви – менші за розміром і за ієрархію чемпіонату по гумору менші за важливістю, але це не заважає їм

³² Рис. 6 Ілюстрації

³³ Рис. 18 Ілюстрації

³⁴ Рис. 12 Ілюстрації

³⁵ Рис. 7 Ілюстрації

³⁶ Рис. 10 Ілюстрації

збирати численні колективи та повні зали глядачів. Знову необхідно зазначити, що дані фестивалі ми розглядаємо станом до березня 2020 року, тобто до початку карантину в Україні через всесвітню пандемію COVID-19. Забрана проводити масові заходи безпосередньо вплинула на проведення масових заходів. Тому, щоб змістовно висвітлити систему проведення регіональних фестивалів наведемо інформацію станом на березень 2020 року. В Україні діють 10 регіональних фестивалів «Ліга Сміху»: «Київська Ліга Сміху» в Києві, «Слобожанська Ліга Сміху» в Харкові, «Дніпровська Ліга Сміху» в Дніпрі, «Одеська Ліга Сміху» в Одесі, «Донбаська Ліга Сміху» в Краматорську та Маріуполі, «Західна Ліга Сміху» в Рівному та Львові, «Вінницька Ліга Сміху» в Вінниці, «Запорізька Ліга Сміху» в Запоріжжі³⁷, «Тернопільська Ліга Сміху» в Тернополі, «Бердянська Ліга Сміху» в Бердянську.

Відмінність від основного фестивалю в Одесі:

- Менша кількість учасників (на фестивалі «Ліга Сміху 2020» в Одесі було зареєстровано близько 300 колективів, на регіональний фестиваль «Київська Ліга Сміху» в 2020 році було зареєстровано 35 колективів;
- Учасники фестивалю в Одесі проходять відбір до телевізійного сезону «Ліга Сміху» і їх виступи знімають для телевізійної версії програми «Ліга Сміху», що транслюються на каналі 1+1, натомість виступи учасників регіональних фестивалів дивиться лише реальний глядач або знімають регіональні телеканали;
- Кількість глядачів у концертні зали для учасників фестивалю дещо відрізняються кількісно;

³⁷ Рис. 17 Ілюстрації

- Тривалість регіонального фестивалю менше і варіюється від 3 до 6 днів.

Вцілому регіональні фестивалі проходять за схемою передньої реєстрації колективу, запрошення та планування туру, початку фестивалю із обов'язковими редакторами та безпосередньо в останній день фестивалю відбувається головний виступ колективів.

3.3 Студентські «Ліги Сміху»

Студентські гумористичні фестивалі відрізняються від регіональних більшим інтересом молоді до заходу, що прослідковується у великій кількості бажаючих взяти в них участь. Зокрема, на останньому перед карантинном фестивалі зареєструвалося на фестиваль в «Київській Студентській Лізі Сміху» більше 100 команд³⁸. Тому цей фестиваль проходить в декілька етапів та одразу в трьох університетах КНУБА, НУХТ та КМУ імені О.О.Богомольця.

Також окремо студентські фестивалі організують в КПІ імені Ігоря Сікорського, та у Луцьку «Волинська Студентська Ліга Сміху» та в Полтаві «Полтавська Студентська Ліга Сміху». Походження даного явище пов'язане не лише із розвитком організації «Ліга Сміху», а й базисом діяльності чемпіонатів, кубків та фестивалів КВН в тих чи інших університетах.

Даний вид фестивального туризму є перспективний насамперед для університетів, тому що організація «Ліга Сміху» сприяє популяризації ВНЗ, натомість вимагає мінімальних внесків коштів та надання актових залів для подій.

Схема проведення студентського гумористичного фестивалю максимально схоже на регіональні: попередня реєстрація учасників, період

³⁸ Рис. 14 Ілюстрації

редактор, що в кінцевому результаті призведе до виступу в останній день фестивалю.

Тобто, фестивалі студентських та деяких шкільних «Ліг Сміху» за системою якості гумористичних колективів та їх готовністю до участі в головному телевізійному фестивалі «Ліга Сміху» - є початковим. Відповідно далі по цій ієрархії просунулись регіональні фестивалі «Ліга Сміху» і головний та наймасштабніший фестиваль це «Чемпіонат по гумору України «Ліга Сміху» в Одесі.

РОЗДІЛ 4.

МАРКЕТИНГОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФЕСТИВАЛЮ «ЛІГА» СМІХУ, ЯК ТУРИСТИЧНОГО ПРОДУКТУ

Темою мого дослідження були саме перспективи розвитку фестивалю “Ліга Сміху” як туристичного продукту. Джерела інформації обмежені лише офіційним порталом <http://ligasmeha.com/uk/poster/>, так як на даний момент жодна туристична фірма не пропонує турів на гумористичні фестивалі “Ліга Сміху”.

Провівши збір інформації щодо діяльності чемпіонату по гумору та фестивалів “Ліга Сміху”, які ми висвітлили у магістерській науковій роботі “Гумористичний фестиваль “Ліга Сміху” - новий перспективний вид фестивального туризму в Україні”, ми на сформулювати **гіпотезу**: фестивальний туризм недостатньо представлений як туристичний продукт. Ми вважаємо, що це правильний вибір для дослідження даного явища саме через призму гумористичного фестивалю “Ліга Сміху”

Здійснили аналіз інформації з наступних позицій:

а) подібний туристичний продукт: на сьогоднішній день жодна туристична фірма не організовує тури на фестивалі “Ліга Сміху”. Це пов'язано з тим, що гумористичний проект відносно новий в Україні та з початком світової пандемії COVID-19. Загалом в керівників проект через карантинні обмеження введені на території

України виникають складнощі з організацією фестивалів. Зокрема, в 2021 році в березні було проведено лише два фестивалі “Західна Ліга Сміху” у місті Рівне та “Бердянська Ліга Сміху” у місті Бердянськ. В край негативну нинішню ситуацію з вищезгаданими фестивалями підкріплює той факт, що по-перше, не було проведено головного фестивалю “Ліга Сміху” у місті Одеса, на якому відбуваються наймасштабніші заходи та головний відбір гумористичних колективів до телевізійного сезону, а по-друге, порівняння з 2018 роком фестивалів “Ліга Сміху” було проведено під егідою Drive Production і студії "Квартал 95" було проведено 3 повних сезона «Ліги Сміху», 3 зимових і два літніх кубка, перший спецпроект, а також створено 9 регіональних ліг і 2 студентських. Тобто ми бачимо, що структура розширювалась, а саме попит на даний гумористичний продукт був великий і відповідно успішність і популярність даного туристичного продукту в Україні також.

б) Аналіз характеристик турпродукту конкурентів: відсутність пропозицій на даний момент підкріплює ідею перспективи створення нового туристичного продукту, оскільки конкурентів в даній сфері не існує.

с) Аналіз запропонованого рівня виконання турпродукту: тривалість туру на фестивалі “Ліга Сміху” в середньому займає 5-7 днів, враховуючи дорогу з виїздом і поверненням у відправну точку початку туру; якщо ми беремо для прикладу головний фестиваль “Ліга Сміху” в Одесі рівень передбаченого сервісу включає заїзд і проживання в готельний комплекс ОК “Одеса”, в концертному холі якого відбувається фестиваль, основні та додаткові послуги надає персонал даного готелю, цінова політика якого така разом з проживанням та харчуванням в ресторані в середньому 1000 грн/день

(проживання в двомісному ліжку). Загальна вартість туру на фестиваль “Ліга Сміху” в Одесу варіюється від 5500 до 7500 грн (трансфер потягом, в'їзд та проживання в готель, харчування).

d) Соціальна спрямованість турпродукту: брати безпосередню участь у фестивалях “Ліга Сміху” можуть всі бажаючі віком від 16 років (за згодою батьків). і старші.

e) Особливості рекламування, види задіяної реклами: реклама даного продукту доволі різноманітна починаючи від таргету в соціальних мережах до реклами від найбільших медіа холдингів України. Зокрема, на крайній зимовий фестиваль в Одесі який відбувся в січні лютому 2020 року, запроваджена рекламна компанія стосувалася роликів із запрошенням від таких зірок українського шоу бізнесу, як Євген Кошовий та Олексій Потапенко. Транслювалися дані відео на каналах 1+1 та ТЕТ.

f) На даний продукт до карантину попит зростає з кожним сезоном “Ліга Сміху”: стартувало телешоу з Фестивалю в Одесі, на який було запрошено всіх людей пов'язаних з культурою гумору – команди КВН, СТЕМи і просто веселі компанії. Перший фестиваль показав, що в Україні існує великий потенціал для розвитку комедійного напрямку сценічного мистецтва, адже приїхало 135 команд із 42 міст нашої держави. А з кожним роком кількість гумористичних колективів збільшується, про це вказує кількість команд, що приїжають щорічно в Одесу. Наприклад, на крайній Фестиваль «Ліги Сміху», що розпочався 26 січня 2018 року приїхало 196 команд з семи країн світу, а на крайній перед карантинном більше 300 команд. Знову необхідно зазначити, окрім безпосереднього інтересу серед кількості учасників фестивалю, взагалі відсутні пропозиції турів в турфірмах України.

g) Через відсутність джерел для маркетингового дослідження ми вирішили скористатися методом анкетування серед потенційних користувачів турпродукту фестивального туризму.

Щоб з'ясувати ставлення до гумористичного контенту в сучасному суспільстві, нами було проведено анкетування³⁹, вибірка якого складається з: 15 респондентів різної вікової категорії: 15-20 років - 3 людини (20%), 20-25 років - 10 осіб (66,7%), 25-35 років - 1 людина (6,7%), 35 років і старше - 1 людина (6,7%).

Сучасний медійний простір рясніє різножанровим продуктом, для задоволення своїх споживачів - серіали, фільми, шоу. Особливий інтерес викликають гумористичні проекти, тому що гумористична культура, сприйняття її сучасним суспільством та історія розвитку даного жанру взагалі є мало вивченою в наукових колах.

Для звичайних споживачів масмедіа використання її здобутків займає другорядне місце, адже згідно опитування пріоритетність в основному визначається на спілкуванні та зустрічі з близькими (60%) та відвідуванні різних культурних заходів (40%). А так як дане питання давало можливість вибрати декілька варіантів то наступним виступав саме вибір на насолодженні продуктами масмедіа (33,3%). Що цікаво, більшість з респондентів, а саме 8 (53,3%) зазначили, що через роботу, навчання і улюблену справу мають дуже мало вільного часу і як правило саме вони вибирають варіант з насолодженням масмедіа.

Наступним аспектом анкетування, ми поставили за ціль визначити, що саме найбільше люблять дивитись наші респонденти. Результати були такими: фільми і серіали являються найбільш популярними - по 5 голосів (відповідно по 33.3%), наступним виступає наш предмет дослідження -

³⁹ Додаток А Анкета використана при виконанні маркетингового дослідження

гумористичні шоу 3 людини (20%), розважальні програми - 1 голос (6,7%), а ще 1 респондент (6,7%) зазначив у розділі інше ютуб контент. До речі лише 1 респондент дивиться гумористичний контент по телебаченню (6,7%), а вікова категорія старше за 35 років, що наводить на висновок, що лише люди старшого покоління насолоджуються продуктом масмедіа по телебаченню.

Так як основним предметом нашого дослідження є саме гумористична культура, то далі йде питання уточнювального характеру на задану тематику. Більшість респондентів, а саме 9 людей (60%) надає перевагу вітчизняному виробнику гумористичного контенту, а інші 6 (40%) не звертають увагу на походження гумористичного продукту.

Так як на сьогодні гумористична культура рясніє різними представниками даного жанру, а іноді і схожими за змістом наступні 4 питання несуть характер бліц, щоб визначити який з кожних схожих представників контенту є більш популярний у суспільстві. Ми отримали такі результати:

- За Лігу Сміху 12 респондентів (85,7%), за КВН 2 людини (14,3%)
- Вечірній квартал 10 людей (76,9%), Дизель шоу 1 людина (7,7%), Ігри приколів 1 людина (7,7%), Мамахохотала 1 людина (7,7%)
- Країна У та інші українські проекти 8 (66,7%), Однажди в Росии та інші російські проекти 4 людини (33,3%)
- Файна Юкрайна 10 осіб (76,9%), Наша раша 3 людини (23,1%)

За даного бліц опитування в комплексі з минулим питанням виступає уточнювальним, з якого можемо зробити висновок, що саме український

продукт є найбільш популярний. А наступне відкрите питання дає конкретне уточнення щодо, конкретної позиції найпопулярнішого гумористичного продукту: ним виявився Вечірній квартал.

На питання про характер Ліги сміху думки розділилися порівну на три категорії (Як ви вважаєте, Ліга Сміху це самобутнє явище чи аналог КВН?):

- Так 5 респондентів (33,3%)
- Більше Так ніж Ні 5 осіб (33,3%)
- Більше Ні ніж Так 5 людей (33,3%)

Тому походження Ліги сміху потребує окремого наукового дослідження.

Контексті дослідження гумористичної культури необхідно згадати такий жанр, як стендап. Все таки 40 % опитаних вважають, що він популярний в більшій мірі, чим не популярний. Тим більше основна більшість опитаних знає про існування такого проекту як Underground Stand Up(Щегель) 9 людей (75%).

Як висновок для завершення анкети, питання на суб'єктивну думку про стан сучасної гумористичної культури в Україні: 12 респондентів (80%) зазначили, що вона знаходиться на середньому рівні, а інші 2 (20%) вибрали варіант з високими показниками. Також цікавий момент, респонденти зазначили в останньому відкритому питанні, що український гумор перенасичений політикою.

Отже, виходячи з отриманих відповідей наших респондентів ми впевнено можемо сказати, що для українського суспільства найбільш популярний є український продукт, а саме з гумористичної культури то

продукція Кварталу 95 і відповідно фестиваль “Ліга Сміху” є найпопулярнішою на даний момент серед нашого суспільства.

Підсумовуючи, ми визначили, що провівши пошук та аналіз інформації щодо туристичних продуктів направлених на відвідування і участь у гумористичних фестивалях “Ліга Сміху”, ми отримали факт безпосередньої відсутності конкурентів в туристичній площині, що підтверджує гіпотезу перспективності розвитку створення турпродукту на основі фестивального туризму, представленого в нашій праці гумористичними фестивалями “Ліга Сміху”. Дана інформація вплинула на запропоновану концепцію запропоновану в магістерській роботі та підтверджує актуальність праці, оскільки результати маркетингово дослідження додатково стверджує відсутність не тільки серйозних наукових досліджень про культурне явище гумористичний чемпіонат “Ліга Сміху” та його фестиваль в Одесі, а також ймовірність розвитку комерційних пропозицій на основі фестивального туризму в Україні на прикладі головного фестивалю в Одесі та низки регіональних заходів, що відбуваються по всій Україні (навіть в обмеженому варіанті під час карантину 2020-2021 рр.)

ВИСНОВКИ

Дослідивши проєкт “Ліга Сміху” та його Фестиваль в Одесі, ми дійшли висновку, що останній може повністю вважатися новим представником фестивального туризму. Більше того, він являється представником окремої класифікації, а саме гумористичних фестивалів. Через відсутність дослідження даного питання або через відсутність яскравих представників даного явища, вид гумористичних фестивалів у фестивальному туризмі майже не згадується або просто не відводиться в окрему категорію. Але зважаючи, що Фестиваль “Ліги Сміху” в Одесі - це унікальне явище для України, його слід детальніше досліджувати саме через призму нового представника фестивального туризму.

В свою чергу гумористичні фестивалі «Ліга Сміху» поділяються на три види, а саме: головний фестиваль «Чемпіонат України по Гумору «Ліга Сміху», що проходить кожен рік у січні-лютому в місті Одеса; після основного фестивалю проходить ряд регіональних в період березень-квітень також кожен рік в Києві, Харкові, Одесі, Дніпрі, Львові, Рівному, Вінниці, Тернополі, Запоріжжі, Краматорську, Маріуполі та Бердянську; завершують в системі ієрархії рівня якості колективів та підготовленості до телевізійного фестивалю студентські «Ліги сміху», що проводяться останні в період квітень-травень кожного року в містах Київ, Полтава, Луцьк. Таким чином географія заходів охоплює всю Україну, а учасником даного дійства може стати абсолютно кожен віком від 16 років. Найбільшим недоліком даних

заходів є саме індивідуальна організація турів самими групами, саме це зумовлює попит у розробці спеціалізованих турів на дані гумористичні фестивалі.

Оскільки “Ліга Сміху” взагалі мало досліджена в наукових працях - це збільшує інтерес до даного явища, тим більше, якщо предметом дослідження виступає не лише унікальне культурне явище, а й як потенційний туристичний продукт. А так, як ми вважаємо, що Фестиваль “Ліги Сміху” в Одесі має великий потенціал в плані фестивального туризму, то дане питання потребує додаткового вивчення і глибшого дослідження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ

ДЖЕРЕЛА

А) опублікованні

1.1 Интервью с Андреем Чивуриным: "Шутки про Путина в КВН носят сегодня исключительно комплиментарный характер" газета «Сегодня» 26.3.2016. Режим доступа: <https://www.segodnya.ua/interview/intervyu-s-redaktorom-i-prodyuserom-ligi-smeha-andreem-chivurinyom-odnazhdy-ya-poteryal-zhenu-vo-vremya-dayvinga-702334.html>

1.2 Андрей Чивурин: «Если бы Россия не вмешалась в дела Украины, «Лиги Смеха» не было бы» радіо «Медіаняня» 26.10.2015. Режим доступа: <https://mediananny.com/intervju/2312803/>

1.3 Интервью: Андрей Чивурин: «Эксперимент – это двигатель любого телевизионного проекта» Журнал "ИМХО" - Номер 42 с.22-27. Режим доступа: <http://im-ho.media/andrej-chivurin/>

1.4 Андрей Чивурин: "Юмор над своей неказистой жизнью, менталитетом – это в крови" газета «Комсомольська правда» 9.12.2016. Режим доступа: <https://kp.ua/culture/560318-andrei-chyvuryn-yumor-nad-svoei-nekazystoi-zhynui-mentalytetom-eto-v-krovy>

1.5 Грицку-Андрієш Ю.П, Бучко Ж.І. Науковий вісник Чернівецького університету. - 2010. - Вип.519-520. - С.56-60.

Б) результати польових досліджень

1.5 «Ліга Сміху» та «КВН» - два різних представника однієї гумористичної культури. «Ліга Сміху» - перший чемпіонат України по гумору: історія створення, діяльності та її особливості, Петро Олевський, Інга Могилко, Дмитро Перепилиця, Артем Сагітов . – 20с. 5 папка, 10 фонд, № 179

В) інтернет ресурси

1.6 <https://1plus1.ua/ru/liga-smihu> - офіційний портал Ліги Сміху

1.7 <http://kvn.ru/> - офіційний сайт КВН

1.8 <https://www.youtube.com/watch?v=n2r12V-6YB8> – «Редактор юмористических проектов Андрей Чивурин» в двух частях

1.9 <https://www.youtube.com/watch?v=qoy3lqSkK6E> – «Лига Смеха - История создания, скандальная система судейства и немного о Маслякове»

1.10 <http://kvn.org.ua/> - Асоціація «КВН України»

1.11 <http://kvnu.net/int/2190-aleksandr-maslyakov-mladshij-o-lige-smekha-plokho-ya-otnoshus-k-etoj-peredache> - Александр Масляков-младший о "Лиге смеха": Плохо я отношусь к этой передаче.

1.12 <http://ligasmeha.com> – офіційний сайт «Ліги Сміху»

ЛІТЕРАТУРА

- 2.1 Олександр Масляков «КВН-жив! Самая полная энциклопедия». – Москва.: Издательство «АСТ», 2016р., 720 с.
- 2.2 Михайло Марфін, Андрій Чівурін «Что такое КВН? Учебник КВН». – Внутрішнє інтернет видання ТО «АМіК».
- 2.3 Валерій Хотног «25 лет в плену у веселых и находчивых». – Москва, 2014р., с.380
- 2.4 Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування / О.О. Бейдик. – К.: Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2001. – 304с.
- 2.5 Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні / В.Ф. Кифяк. – Чернівці: Зелена Буковина, 2003. – 312 с.
- 2.6 Крачило Н.П. Географія туризму / Н.П. Крачило. – К.: Вища школа., 1987. – 208 с.
- 2.7 Менеджмент туристичної індустрії: Навчальний посібник / [І.М. Школа]. - Чернівці: Книги - XXI, 2005. - 596 с.
- 2.8 Проблеми географії та менеджменту туризму: Монографія / [В.Г. Явкін, В.П. Руденко, О.Д. Король та ін.]. - Чернівці: Рута, 2006. - 260 с.
- 2.9 Советский энциклопедический словарь / [состав. А.М. Прохоров]. - М.: Советская энциклопедия, 1985. - 1599с.
- 2.10 Топчієв О.Г. Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методики: Навчальний посібник / О.Г. Топчієв. – Одеса: Астропринт, 2005. – 632 с.

2.11 Daine O’Sullivan. Festival Tourism: A Contributor to Sustainable Local Economic Development / O’Sullivan Daine, J. Jakson Marion // Jornal of sustanable tourism. 2002. - Vol.10. - N.4.

СПИСОК ІЛЮСТРАЦІЙ

Рис. 1 Готель «Одеса» тут проводиться головний фестиваль «Ліга Сміху»

Рис. 2 Концертный холл в ОК Одеса перед початком фестивалю

Рис. 3 Звичайний готельний номер де проживають учасники фестивалю (ціна під час крайнього фестивалю січень-лютий 2020 - 800грн)

Рис. 4 Група студентів КНУ імені Тараса Шевченка на фестивалі «Ліга Сміху» у січні 2019 року. Серед присутніх «Так історично сталося» (керівник групи – Владислав Сіромаха, актори та автори – Віталій Гребінник, Вікторія Павленко, Андрій Гайша, Владислав Бабич, Василь Довбня, Артур Вовк, звукорежисер – Олексій Пономаренко)

Рис.5 Звичайний фестивалльний день.

Рис. 6 Учасники фестивалю мають отримати персональні біджі

Рис. 7 Організатори фестивалю Наум Баруля та Андрій Чівурін

Рис. 8 Звукорежисери за роботою

Рис. 9 Класичний колектив учасників фестивалю «Ліга Сміха» - «Збірна Стартаперів» студенти історичного факультету КНУ імені Тараса Шевченка, керівник групи – Владислав Сіромаха, актори та автори – Віталій Гребінник, Віткорія Павленко, Андрій Гайша, Василь Довбня, звукорежисер – Олексій Пономаренко та Вероніка Хникіна, Денис Коцулим, Олександр Грицик. 17 травня 2018 року КНУБА

Рис. 10 Виступ студентів історичного факультета в «Лізі Сміху»

Рис. 11 Ключовим моментом і головним результатом участі колективів це вибір команди тренером - «Так історично сталося» (керівник групи – Владислав Сіромаха, актори та автори – Віталій Гребінник, Віткорія Павленко, Андрій Гайша, Василь Довбня, Артур Вовк, звукорежисер – Олексій Пономаренко) у гумористичному фестивалі «Західна Ліга Сміху», що проходив в Рівному в березні 2019 року (це був найуспішніший сезон для команди, на фестивалі колектив вибрав тренер Тарас Стадницький (актор та автор в команді «VIP – Тернопіль» Володька) і колектив дійшов до півфіналу сезону. 24 березня 2019 року

Рис. 12 Загальний збір всіх учасників фестивалю

Рис. 13 Регіональний фестиваль «Ліга Сміху» у Рівному 2018 рік.

Рис. 14 Ще один вид фестивалю «Ліга Сміху» - студентський

Рис. 15 Група студентів історичного факультету беруть участь в крайньому перед карантинном фестивалю «Ліга Сміху» в Одесі

Рис. 16 Колектив зі студентів 1-5 курсів студентів історичного факультету «Борисфен» (керівник групи – Віталій Гребінник, автори та актори – Ілля Коваль, Вікторія Пугач, Галина Водько, Мирослав Владислав, Ігор Принц, звукорежисер – Богдан Денисяка) брали участь у «Шостому чемпіонаті України по гумору «Ліга Сміху 2020», фестиваль якого проходив у незмінному місці проведення готель «Одеса» та концертний хол ОК «Одеса» в січні-лютому 2020 року

Рис. 17 Індивідуальний бейдж учасника регіонального фестивалю «Запорізька Ліга Сміху» - обов'язковий атрибут учасника фестивалю березень 2018 року

Рис. 18 Індивідуальний бейдж учасника головного гумористичного фестивалю «Шостий чемпіонат України по гумору «Ліга Сміху 2020»

*"DRIVE PRODUCTION" совместно со СТУДИЕЙ "КВАРТАЛ 95"
приглашают принять участие в фестивале
"ЛИГА СМЕХА 2020", который пройдет
с 25 января по 2 февраля в г.Одесса
команду "Борисфен",*

в составе:

- 1. Гребінник Віталій Сергійович*
- 2. Денисяка Богдан Васильович*
- 3. Принц Ігор Володимирович*
- 4. Павленко Ростислав Ігорович*
- 5. Яковець Мирослав Вадимович*
- 6. Коваль Ілля Андрійович*
- 7. Пугач Вікторія Василівна*
- 8. Водько Галина Олегівна*

Директор фестивалю

Наум Баруля

Рис. 19 Офіційне запрошення керівнику групи на участь в фестивалі

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Анкета використана при виконанні маркетингового дослідження.

Сучасна гумористична культура: як тамують спрагу посміятися споживачі медіапростору Сучасний шалений темп життя, перетворює людей на заручників часу. Саме тому доводиться особливо цінувати свій вільний від роботи, навчання та інших не менш серйозних пожирачів часу речей, час. Перед суб'єктами соціуму постає питання: як із задоволенням витратити цей цінний ресурс? Саме з метою задоволення даних потреб сучасний медійний простір пропонує безліч продуктів масової культури: серіали, фільми, різноманітні розважальні шоу та програми. Багато людей віддає перевагу саме розважальним, зокрема гумористичним шоу. Так що ж є найпопулярнішим і чому на даний момент в гумористичному просторі?

1. Ваш вік? Виберіть лише один варіант: 15-20 років; 20-25 років; 25-35 років; 35 і більше.
2. Чим займаєтесь? Виберіть лише один варіант: Навчаюсь; Працюю; Навчаюсь і працюю; Навчаюсь, працюю і займаюсь хобі, і взагалі, що вже листопад?; Інше.
3. Як саме ви любите проводити свій вільний час? Виберіть усе, що підходить: Спілкування та зустрічі з близькими; Відвідування культурних заходів (театри, концерти тощо); Заняття спортом; Використовувати здобутки сучасних технологій, що дозволяють не виходити з дому (перегляд серіалів, комп'ютерні ігри тощо); Інше.
4. Який саме продукт масмедіа приносить вам більше задоволення? Виберіть лише один варіант: Серіали Фільми; Розважальні шоу, не гумористичні

(танцювальні, кулінарні тощо); Гумористичні шоу (Ліга Сміху, Вечірній квартал, Дизель шоу тощо); Інше.

5. Зупиняючись на гумористичних шоу, яким ви надасте перевагу. Виберіть лише один варіант: Вітчизняного виробника (наприклад Ліга Сміху); Російський продукт (наприклад КВН); Західний гумор; Не має різниці.

6. Як саме ви насолоджуєтесь продуктами гумористичної культури? Виберіть усе, що підходить: Інтернет; Телебачення; Інше.

7. Бліц питання, що ви б подивились? Виберіть лише один варіант: Ліга Сміху; КВН.

8. Продовжимо Виберіть лише один варіант: Вечірній Квартал; Дизель шоу; Ігри приколів; Мамахохотала.

9. Далі Виберіть лише один варіант. Країна У або Одного разу... (Полтава, Одеса); Однажди в Росии; Пельмени тощо.

10. Олдскул Виберіть лише один варіант: Файна Юкрайна; Наша раша.

11. Що з усього вище згаданого вам найбільше довподоби і чому? (можна коротко, декілька слів).

12. Як ви вважаєте, Ліга Сміху це самобутннє явище чи аналог КВН? Виберіть лише один варіант: Так; Ні; Більше так, ніж ні; Більше ні, ніж так.

13. На вашу думку, стендап в Україні популярний? Виберіть лише один варіант: Так; Ні; Більше так, ніж ні; Більше ні, ніж так.

14. Чи відомі вам дані стендап проекти? Виберіть усе, що підходить: Stand-up клуб (Колмачевський); Underground Stand Up (Щегель); Комік на мільйон (канал ICTV); Інше.

15. На якому рівні знаходиться сучасна гумористична культура в Україні? Виберіть лише один варіант: Високий (оремі програми дуже смішні); Середній (є смішні речі, а є не дуже); Низький (нічого не подобається).

16. Що можна було б змінити або чого не вистачає українському гумору (шоу, програми, серіали)?

ДОДАТОК Б

Інтерв'ю зроблені під час польового дослідження: «Ліга Сміху» та «КВН» - два різних представника однієї гумористичної культури. «Ліга Сміху» - перший чемпіонат України по гумору: історія створення, діяльності та її особливості, Петро Олевський, Інга Могилко, Дмитро Перепилиця, Артем Сагітов . (4 інтерв'ю)

Інтерв'ю 1.

Респондент: Петро Олевський, почав грати в КВН у 1979 році, коли він був ще заборонений. Після розпаду СРСР був у числі перших хто влаштував ігри в Україні. Зараз редактор Ліги КВН КНУ імені Тараса Шевченка. Квітень 2017 р.

К: Як ви розпочали грати в КВН?

Р: Тонув у басейні підводного плавання. Мені сказала, що це так смішно, що мені треба грати в КВН.

К: Це справді такий випадок був?

Р: Так, з цього я й почав. Це був 1979 рік.

К: Де ви розпочали грати в КВН?

Р: Це був Кубок серед технікумів чорної металургії Радянського Союзу.

К: Чому ви грали в КВН?

Р: Мені не вистачало жіночої уваги, саме тому я зрозумів, щоб отримати якусь жіночу увагу мені довелось навчитись співати, танцювати, грати на якихось інструментах, жартувати і перестати боятись людей – сцени.

К: Тобто це був спосіб самовираження?

Р: Звичайно.

К: В багатьох командах ви грали?

Р: Так. Грав я в чотирьох командах, а зробив приблизно команд 40, якщо не більше.

К: Хто був вашим учителем або тренером, чи може ви самі навчались грати?

Р: Моїм нормальним першим вчителем був Ігор Львович Борц – це режисер команди КВН Донецького політехнічного інституту. Це ми робили телевізійний чемпіонат України в Києві, а потім робили збірну України на чемпіонат Світу. Це було в 90-х роках.

К: Які ви ставили цілі у КВН?

Р: Це є інтелектуально-спортивна гра, тому КВН відрізняється від якихось других видів творчості, що там є якісь стовпи, фішки – ти заробляєш фішки стаєш чемпіоном університету, потім стаєш чемпіоном міста, потім країни, потім чемпіоном Світу ну і так далі. Як у спорті ти йдеш до здобутків та самовдосконалення. Я вже досягнув всього, я все виграв, але в зв'язку з тим, що ти працюєш з іншими командами у тебе все розпочинається з початку. Ти навчаючи – навчаєшся сам.

К: Які проблеми виникають під час робочого процесу?

Р: По-перше, проблеми виникають в житті, навіть всі КВНщики кажуть, що КВН, як життя, тому в КВН точні такі проблеми, як і в житті. Іноді це не сприйняття іншої людини, його гумору. Але ці труднощі тим і цікаві, що коли ти їх переборюєш ти отримуєш найбільше моральне задоволення. Коли, наприклад, тобою написані жарти пробиваються на сцену(кожна ж людина в команді пише – авторська група, тому не кожний твій жарт всім подобається). От коли він виходить на сцену і люди, які в ньому сумнівались чують сміх, значить все добре і ти «балдієш», що твій гумор, твій текст «зайшов» куди треба. А складнощі вони такі самі, як і в

житті. Тому що люди, які починають працювати більш серйозніше в КВН вони починають разом більше знаходитись. Ось в моїх командах дуже часто люди одружувались, заміж виходили. Потім розходились і знову одружувались на друзях КВНщиків таких самих. Чому, тому що, ми от до Москви дійшли, і 3/4 твого життя, крім сну, проходять в команді.

К: Яке місце у вашому житті займав і займає КВН?

Р: Це хобі та робота. Це один із небагатьох щасливих випадків, коли твоє хобі співпадає з роботою – це цимус.

К: Чи дивились ви телевізійну програму КВН?

Р: Я її дивився та робив. Як режисер. Ми монтували ігри телевізійного чемпіонату України в 1992-1993 роки. Я тоді працював з «Ковбоями політехна» збірні Києва де Інга адміністратором була (Інга Анатоліївна Могилко – кор.). А я спочатку грав, а потім став режисером – це перша ліга Маслякова.

К: Чи зараз дивитесь?

Р: А якже. Я цим займаюсь і повинен бути в курсі всього.

К: Чи змінилося ваше ставлення до телевізійної програми зараз?

Р: Ні. Багато не розуміє, що там відбувається за кадром, я то розумію, що там можна вирізати. У телевізійного варіанту КВН своє специфіка. Є телевізійний редактор, який розуміє, що якщо хтось там «налажав», а тобі нічим цей кадр замінити. От у вищій проводяться телевізійні репетиції, якщо ти на прем'єрі, якось «налажав» то вони можуть змонтувати кадр з репетиції. Але не завжди це виходить і дуже часто зрізаються цілі блоки через це.

К: Зараз доволі популярний вислів Маслякова: «КВН – це позанаціональна, позатериторіальна та позаполітична гра», як ви до цього відноситеся?

Р: Це неправда. Вона політична і заполітизована, особливо у Росії.

К: Як ви вважаєте, чи змінилося ставлення в Україні до КВН, через ті події, що відбуваються між нами та Росією?

Р: Вони змінилось, але вважаю не за політичних поглядів. Просто КВН телевізійний в Росії став значно слабше. На це багато факторів вплинуло. По-перше, змінились редактори, якість гумору стала гірше і тому там практично нічого дивитись.

К: Коли ви починали грати в КВН, яке було ставлення до нього в тогочасному суспільстві?

Р: Коли я почав займатись КВН, він був заборонений. Ми робили чемпіонати України, в кожному місті була своя команда і просто їздили один до одного без телебачення.

К: Чи були заборонені ці заходи?

Р: Вони були не телевізійні. Владу це не цікавило.

К: А якже політкоректність?

Р: Це для цього є редактори, а сама редактура з цензурою більше політизованою чим зараз.

К: А в яких містах це все відбувалося?

Р: Це були осередки. Просто, в ті часи коли я почав займатись КВН в Україні було не багато команд. Заборонений КВН і так далі... Тобто, я маю на увазі команд було багато, не багато якісних. Я знаю, що були пара команд у Києві, одна у Львові, Кам'янці-Подільському, Кіровограді (де Лірнік грав), загалом у великих містах, а в загальному і не в дуже по одній команді можна було нащупати. Ми коли розпочинали робити телевізійний чемпіонат України, мені довелось з друзями телефонувати по всій Україні, шукати команду для відбіркових турів і так далі.

К: А хто був на той час організатором цих ліг?

Р: Ну організатори завжди були, але я не можу виділити, когось особливо. В основному вони були із середовища КВНщиків або колишніх КВНщиків. В ті часи люди, які були, як партапаратчики. Тому що, без них все одно нічого не було б. Ти йдеш, домовляєшся і він починає пробивати призи, місце дії і так далі. Ліги були у формі фестивалів. Найчастіше це був фестиваль. Наприклад, ми з тобою задумали зробити фестиваль Києва, ми телефонуємо друзям з інших міст і все. А вони шукають, якісь гроші для того, щоб сюди приїхати, а ми організуємо місце дії та глядацький зал. А іноді це опускалося на рівень команда проти команди. І завдячуючи цим фестивалям розпочались такі не телевізійні чемпіонати України. Потім робили ми телевізійні ліги під егідою київського комітету молоді та спорту.

К: А багато приходило глядачів на ігри?

Р: Повний зал. Всякому разі, ігри проходили в КПІ і зал був завжди забитий, повністю. Використовували смішну рекламу і в газетах, і на радіо.

К: Як змінювалась популярність гри в суспільстві?

Р: По-перше, у КВН завжди є підйоми та падіння, так само і в глядача. Зараз дуже багато, якихось гумористичних заходів, програм тому що в основному всі гумористичні програми роблять колишні КВНщики. Тому все зараз залежить від якості гумору. Дивлячись де, наприклад, в Києві став дуже вимогливий глядач, багато знає, тому його значно важче розвеселить.

К: Ви знаєте щось про розвиток КВН в Україні після розпаду СРСР?

Р: Що він зменшується по розмірам. От коли КВН був заборонений, точно така ситуація і зараз. Міста роблять свої внутрішні ліги. Всякому разі в Києві немає, а навколо нього є де пограти. У 90-х роках в Україні висхідне становище КВН. Але в той час Масляков почав все підминати під себе, максимальну кількість ліг скрізь, бо по закону кожна ліга платить внесок АМіК. Тому чим більше ліг тим більше він заробляє. Тому він розвивав. Прислав своїх редакторів. Популярність розвивалась дуже сильно, тим

більше, що розвивалось все. Почали дивитись в інтернеті, по телевізору і так далі. Тому і робились різні гумористичні програми, звідси і Comedy пішло. З 90-х розпочавсь розвиток.

К: Чи можна вважати КВН окремою субкультурою?

Р: Я взагалі вважаю, що КВН це вид мистецтва, точно таке як танці,співи, тим більше, що я викладав КВН у театральній академії ДЕКІМІ державній академії керівника культури і мистецтв був факультет КВН, на режисерському відділені і випускався театральний режисер з правом організації КВН.

К: Як ви вважаєте, що таке КВН?

Р: Це такий спосіб життя, коли люди не виходять в під`їзди і не п`ють алкоголь, а починають інтелектуально і з гумором працювати з творчістю, і все це виокремлюється на сцену, і виходить ось така гра. Взагалі є багато назв КВН, мені подобається така розшифрування КВН – «Как Вы Надаели».

Інтерв'ю 2

Респондент: Інга Могилко, почала грати у КВН в епоху «перестройки», розпаду СРСР, була в числі перших хто влаштував КВН в незалежній Україні. Зараз директор Ліги КВН КНУ імені Тараса Шевченка. Квітень 2017р.

К: Де ви почали грати у КВН?

Р: Коли я ще навчалась у школі, в 9-му класі. Я була в літньому таборі і грали ми двома загонами.

К: Коли ви почали грати і чому?

Р: Це був 1982 рік. Мені було 13 років. А грали, тому що це весела гра. В школі ми більше не грали в КВН. В університеті відповідно перша команда, в якій я грала була організована, знову ж таки, іншими людьми. А

вже з іншими командами, ми вішали оголошення, поширювали запрошення в гуртожитках.

К: Хто був вашим учителем або тренером чи може ви самі навчались грати у КВН?

Р: Зрозуміло, що більше самі. Або люди доволі відомі: народні артисти приходили, режисери із театру Франка приходили допомагати, люди які грали в інших командах КВН, команда КПІ наприклад, які вже на той час побували на телебаченні.

У свій час пробували проводити свій чемпіонат в Києві, але не вдало. Потім це все затихло.

К: Чемпіонат в Києві серед студентських команд?

Р: Так. Дуже важко, насправді, проводивсь чемпіонат.

К: Ви грали в КВН в тому університеті, в якому навчались?

Р: Так. Я навчалась в Університеті Шевченка, історичний факультет, кафедра археології та музеєзнавства.

К: А як розвивавсь КВН в Університеті Шевченка?

Р: Важко. Найкраще всього грали представники факультетів технічних. Технарі-фізики, радіофізики. А з гуманітарними завжди було туго.

К: Які ви поставили цілі у КВН?

Р: Хотілося потрапити до Вищої Ліги КВН Маслякова на центральне телебачення.

К: Чи вважаєте ви КВН суто молодіжною грою?

Р: Ні.

К: Чому?

Р: Тому що, коли людина дорослішає вона переходить на іншу стежку в іншу атмосферу, але основа закладена КВН – сутність КВН, залишається назавжди.

К: Яке місце у вашому житті займав чи займає КВН?

Р: Займав, займає і, поки що, буде займати основне місце.

К: Чи дивились ви телевізійну програму КВН?

Р: Звичайно. Я навіть записувала телевізійні ігри на відеокасети. В мене дома зберігається ціла колекція телевізійних ігор КВН 80-х і 90-х років. Безцінний архів, якщо комусь цікаво подивитись.

К: Чи зараз дивитесь?

Р: Час від часу, так як у нас КВН транслюється в незручний час. Але я ловлю моменти подивитись записи через інтернет.

К: Чи змінилось ваше ставлення до телевізійної програми?

Р: Дивлячись чиє виробництво.

К: Вища Ліга КВН Олександра Маслякова у Росії.

Р: Занадто політизовано, не гарно. Раніше було веселіше та менше політики.

К: В той час коли ви починали грати у КВН, яке було ставлення до КВН у тогочасному суспільстві?

Р: Він був дуже популярний.

К: Як змінювалась популярність гри в суспільстві?

Р: В часи СРСР КВН був дуже популярний. Після розпаду СРСР він став відповідно менш популярним, тому що люди їсти хотіли і зараз хочуть. А тоді це був відпочинок для душі. А зараз з'явилося багато різних програм розважальних і увага до КВН просто розсіюється.

К: Багато людей приходило на КВН?

Р: Коли я грала так. У нас була команда «Столичные пижоны». Це була перша команда, яка привезла в Київ команду з Тамбова «Тамбовские волки», грали також із збірною Вірменії, а збирали зали ми у КПІ, півтори тисячі глядачів збирали. Популярна команда була. І плюс ми були першою командою, яка грала із збірною командою Харківського авіаційного інституту «ХАІ». Навіть ми виграли у них «візитку», що їх шокувало.

К: Що ви знаєте про КВН в Україні(після розпаду СРСР)?

Р: На Україні працювали... Як воно називалося...

К: Вища українська ліга КВН?

Р: ВУЛ підпорядковувавсь Маслякову, а ми були незалежною конторою, яка називалась Асоціація КВН України. Під егідою якої існувало кілька ліг: студентська, шкільна, літній кубок та інші. Вони багато років проводили фестивалі в Одесі на початку жовтня. Приїжджало дуже багато команд на базу «Молодої гвардії» і директором був у них Михайло Аграмат, який декілька років був директором команди Донецького політеху, де грав Сівохо, в цій команді. І ось він очолював цю лігу. Був директором. Команди і з нашого університету також багато разів грали в його лізі. Потім їздили до Вінниці, Житомира.

К: До цього часу існує Асоціація?

Р: Справа в тому, що після створення Ліги Сміху, вся увага звертається на неї. Здається директор виїхав з країни. Раніше приходили в університет повідомлення та запрошення на фестивалі, а зараз їх немає. Але в Україні зараз існує дуже багато різних ліг КВН: міських, регіональних і так далі. Так що КВН продовжує діяти.

К: Як ви ставитесь до руху клубу КВН сьогодні?

Р: Він став занадто заполітизований. Став підпорядковуватись керівництву зверху. Якщо раніше він існував незалежно та оригінально, то зараз він дуже сильно знаходиться під натиском режиму Путіна. Мені дуже шкода.

Але все одно існує шалена кількість людей і команд. Тільки якщо подивитись скільки команд є у Німеччині, Ізраїлі, Америці – це як зараза, яка охопила весь світ.

К: Де є наші люди – там і проводиться.

Р: Так. Тільки наші люди і проводять, тому що іншим це не так зрозуміло.

К: Чи вважаєте ви, що вихідці з клубу сформували на сьогодні основний гумористичний контент на території СНД?

Р: Звичайно, звичайно. Аналогів КВН не існує, тому що це індивідуальний клуб, права на який за Масляковим. Але існують інші «comedy-шоу» - це вихідці, люди які пройшли школу КВН створюють свій гумористичний контент. На всіх каналах всі гумористичні фільми, всі серіали знімають та пишуть вихідці з КВН.

К: Як ви думаєте, що таке КВН?

Р: Це – життя. А правильне чи неправильне – це вже інше питання. Якщо людина займається КВН – це унікальна сама по собі особистість, яка може все.

Інтерв'ю 3

Респондент: Дмитро Перепилиця, почав грати в КВН у 2008 році в Університеті імені Шевченка. Зараз учасник ліги КВН «Sagacitas» (Суми), та чверть фіналіст телевізійної Ліги Сміху. Також являється редактором Ліги КВН КНУ. Квітень 2017

К: Як ви дізнались про цей клуб?

Р: Я в дитинстві дивився телевізор. В мене мама любила КВН і ми з нею завжди разом дивились. Я записував на касети і переглядав багато разів. Гру присвячену 40-річчю КВН я знаю на пам'ять. А ще півфінал 2001 року, між БГУ і «Сибирские сибіряки»

К: Де ви почали грати в КВН?

Р: 2008 рік. Університет Шевченка, в команді історичного факультета «Истирия», до цього ми в школі робили свій comedy club gymnasium stayle , фактично КВН про вчителів. Але по суті почав грати в університеті.

К: Чому ви почали грати в КВН?

Р: Мені було це цікаво, а так як я його дуже сильно любив і сміявся над ним, мені завжди здавалось, що я можу спробувати пограти в нього.

К: Які ви знайшли або організували собі команду?

Р: Я коли поступав на істфак, я відразу запитав чи є тут КВН. Тоді команда тільки з'явилася, якраз вона повинна була виступати на день історика. 2008 рік весна. Казали, що до цього 8 років не було команди на істфаці, коли я дізнався, що вона є: я прийшов, почав писати в складі «Истирии».

Але це була не та «Истирия», яка виграла міжфак. З тієї «Истирии» залишились лише Я, Тяпа та Юра Смірнов. Юру ми позвали пізніш на звук. Заявились в лігу ПОЛКА – це друга ліга «ОТКЛИКА» в Обухові, а потім у Вишгороді. В нас не було звукача і ми позвали Юру, який потім 7 років грав в КВН і став капітаном-звукачом, одночасно, чого я раніше не бачив ні в одній іншій команді.

К: Хто був вашим учителем або тренером?

Р: Спочатку в «Истирии» вчителями були ті, хто хоч раз виступили на Істфаці, але для мене вони здавались мега крутими пацанами. В юристів був автор та режисер Андрій Андрійович Ільков – це дворазовий чемпіон Вищої

ліги московської в складі «БГУ», також автор серіала «Свати», фільму «Ржевський проти Наполеона», здається він також був автором «Пирамиди» і так далі. В принципі, він мене розкрив, як автора. Потім це був Петро Олевський. А зараз я працюю редактором міжфакультетного КВН і стараюсь вже сам допомогати різним командам.

К: Які ви ставили цілі в КВН?

Р: Була ціль потрапити в телевізор – вона здійснилась. А зараз в мене ціль виграти Лігу Сміху, телевізійну. Напевно для цього люди грають, щоб виграти. А взагалі основна ціль – навчитись заробляти гумором. Заробити достатню кількість грошей, щоб безбідно існувати та займатися цим все життя. Поки ми на шляху до цього.

Але це також відмінний спосіб проводити свій вільний час, незалежно від того чи хочеш потрапити в телевізор. Це просто весело й прикольно.

«КВН можуть грати всі!» – Чівурін, так розкрив секрет популярності КВН. От ми з тобою почнемо грати в розминку й ось ми почали грати в КВН.

К: Яке місце у вашому житті займав і займає КВН?

Р: Він пробує перейти з розряду хобі до розряду основного працевлаштування. Насправді завжди основне. Був пріоритет для цього.

К: Чи змінилося ваше ставлення до телевізійної програми КВН?

Р: Він став більш далеким від мене, тому що, Слава Богу, ми з Росією розпочали ділити інформаційне поле і ,якісь жарти актуальні в їхньому інформаційному полі у нас не зрозумілі та не смішні.

Дуже велика кількість політики в російському КВН, який українці не можуть нормально сприймати, якась насмішка над Україною. Я абсолютно не «ханжа» і вважаю, що жартувати можна на будь-яку тему, щоб максимально не було цензури про якісь геніталії, смерть, вбивство...

Головна ціль будь-якого жарту - бути смішним. А жарти росіян, про те як вони всьому світу «настучат по голове» - просто, якась сумна ситуація, через яку сумно дивитись КВН. Але, тим не менш, я намагаюсь це фільтрувати і взяти для себе корисні доробки.

К: В той час коли ви починали грати в КВН, яке було ставлення до КВН в тогочасному суспільстві?

Р: Відмінно. Тоді, насправді, була якась лихорадка КВН, куди не плюй скрізь КВНщики. Це був 2008 рік – один з підйомів КВН, смішна Вища ліга, на той момент гралась українська Вища ліга(в Жовтневому палаці, на який можна було безкоштовно сходити). Просто до кінця не заповнювався зал і я збирав людей 20-30 з гуртожитку і ходили дивитись на ВУЛ з Масляковим. Всім дуже сподобалось.

К: Як змінювалась популярність гри?

Р: Впала, звичайно.

Тому що, з розвитком технологій у людей з'являються багато способів для самореалізації і в КВН менше молоді йде, менше зацікавлених та талановитих. Це одна з причин падіння міжфаку. Не хочу говорити, що раніше було краще, хоча народу на КВН ходило більше. В цьому році виникла серйозна проблема з наповненням зали, на той час ніколи такого не було, ні разу. Зараз є багато альтернатив, площадок де можна реалізувати себе куди люди і відходять. Тому і впала популярність КВН, хоча може я не правий, бо зараз Ліга Сміху набуває великої популярності дуже – зали заповнюються, люди ходять, впізнають на вулиці учасників нашого колективу. Я не думав, що скільки людей дивляться, думав – менше.

Може це тому що редактор Чівурін робить смішну програму, без цензури.

Дуже важко порівнювати Лігу Сміху та КВН, як рух молодіжний. Все ж таки ЛС 3 роки, а КВН – 55. Тому як телепрограми ЛС однозначно краще, але як сам рух КВН воно трішки стало слабкіше, але не сильно. Просто за рахунок того, що з'явилося багато альтернатив.

К: Що ви знаєте про КВН в Україні?

Р: 1999 Слобожанська ліга в Харкові з'явилася, до 2014 року існувала. Спочатку в Україні існувало 5 офіційних ліг «АМиК»: Слобода в Харкові, потім Перша ліга спочатку в Сімферополі, а потім в Одесі, Дніпровська ліга, Ліга Європа в Рівному, ну і ВУЛ.

Потім ще була Асоціація КВН України Гранат робив. Для мене вона, якась дивна організація, тому що я там ні разу не грав, а ігри проводились в різних маленьких містах. Коли почалась війна «АМиК» пішов з України, залишив тільки свою лігу в Харкові «Vostok». Але, дуже добре, що Боруля, Чівурін та Зеленський організували по суті свою лігу КВН, той самий КВН тільки під назвою Ліга Сміху, який зараз функціонує і в нього є зараз: Запоріжжя, Одеса, Дніпро, Київ, Рівне Харків, Тернопіль – 7 регіоналок.

К: Яке ваше ставлення до руху КВН в Росії сьогодні?

Р: Я, напевно, радий, що він існує. Я слідкую за ним. В мене була мрія, дуже довго: поїхати в Сочі. Там такі самі люди грають, як ми. Я дивлюсь різні відео про КВН. Я цікавлюсь, стараюсь бути в курсі. Мені дуже цікаво. Я добре відношусь.

К: Як ви вважаєте, що таке КВН?

Р: Я читав книжку і зустрів там прикольну історію, біографічна книжка ХАІ, актор і автор відомий Аркадій Дяченко, його всі КВНщики знають як «дед», і там є така байка: після гри він сидів пив «водку из граньонного стакана», до нього підійшли та й питають: «Дед, що таке КВН?»,- а він чхає і

паралельно відкушує шматок цього стакану, випльовує і каже: « Ось це і є КВН».

Інтерв'ю 4

Респондент: учасник команди ліги сміху «Вот эти парни: Радиофизики» Артем Сагітов. Квітень 2018 р.

К: Що таке Ліга Сміху? На вашу думку, це чемпіонат по гумору чи звичайне телешоу?

Р: Я вважаю, що Ліга Сміху це місцевий аналог КВН, можливо ви знаєте КВН – це ліга кмітливих та веселих. Виникло таке явище чи точніше шоу, після того як почалась війна між Росією та Україною необявлена. І той пласт талановитих гумористів з України він простояв в той момент, коли ця війна, на жаль в КВНі ці команди й колективи не могли приймати участь. Тому Андрійом Петровичем Чівуріним та Наумом Йосиповичем Барульой з компанії Drive Production було прийнято рішення організувати таке явище, як Ліга Сміху. В принципі, дуже успішно.

Скоріш за все можна сказати, що це шоу, але досить гарний гібрид шоу та чемпіонату саме по гумору, тому що є елементи шоу і вони впринципі визначальні, але сам гумор і всі показники чемпіонату по гумору вони залишилися. Тому, я вважаю, що це успішний гібрид чемпіонату по гумору і телешоу.

К: Що потрібно зробити, щоб потрапити в Лігу Сміху? Як довго ви працювали, щоб грати в лізі?

Р: Особисто я займаюся цим близько 8 років. Починав з міжфакультетських змагань у КВН у КНУ імені Тараса Шевченка, ми приймали участь у змаганнях в містах таких як Ялта, Кременчуг, Полтава, Ніжин і т.д. їх було досить багато. Можна сказати, що ми дізналися про гумор український і той формат яким ми пройшли (до Ліги Сміху) це

«Радиофізики: Вот Эти Парни» ми просто знайшли, якийсь варіант, який буде подобатись своєю якоюсь несподіваністю, а також якістю гумору, для більшості населення України.

А для того, щоб потрапити до телевізійної версії Ліги Сміху, треба бути просто смішними і бути цікавими. Якщо ти смішний і цікавий тебе візьмуть. Ну і треба звичайно подавати гарно гумор, який є, бо є такі команди, у яких є гарний юмор, але вони не можуть його подати. Тому можна так зробити – це подача гумору, наявність гумору та впевненість у своєму гуморі.

К: Чому для реалізації своєї творчості ви вибрали саме Лігу Сміху? Ну і взагалі, що приваблює до неї потенційних учасників?

Р: Насправді, це найлегший шлях, якщо чесно. Тому що ви займаєтесь тією справою, яка вам подобається, ви граєте в гру, яка в майбутньому може принести певні дивіденди. Якщо казати чому ми почали займатись цим, тому що ми в момент початку війни 2013-14 рр. грали в Слобожанській лізі КВН. На фіналі ми зайняли 4 місце. Якраз перед іншими командами телевізійної Ліги Сміху в майбутньому. Це були «Де Рішіле», «Замок Любарта», та «Генерали РК». Але, на жаль, деяка частина команди відмовилась грати в Лізі Сміху, хоча зараз грає, і тому ми власне пішли своїм шляхом, який приносить, якісь свої дивіденди і певні плюси.

К: Ви брали участь, тобто грали, у регіональній (Слобожанська Ліга Сміху) і у головній телевізійній Лізі Сміху. Назвіть основні відмінності та в чому особливість роботи на регіональну публіку і на телевізійний формат?

Р: Якщо чесно казати, то звичайно публіка телевізійної Ліги Сміху, ну тоді вони збирались у Жовтневому палаці, а зараз у КПІ, то в принципі публіка телевізійної Ліги Сміху вона більш заохочення до гумору.

Ну ви ж розумієте, якщо ви платите, як Слобожанській Лізі Сміху 50-150 гривень ви реагуєте на гумор так як ви хочете, але якщо ви платите від 1,5 тисяч гривень до 3 тисяч то ви будете сміятись над усіма жартами. Ну

треба якось отримувати задоволення від гумору, навіть, якщо воно не особливо заходить. А як щодо відмінностей, чесно кажучи Слобожанська Ліга Сміху знаходиться напевно на першому або другому місці по організацію, тому особливих відмінностей від телевізійної я якось не відчув. В тому був весь плюс Слобожанщини, що ми по максимуму використали цей досвід і були найменш переляканою командою в третьому сезоні. Тому що деякі хлопці, які вийшли з Тернопільської Ліги Сміху або з Рівненської, або з Дніпровської, вони не розуміли щодо чого. В нас все було зроблено на рівні і Слобожанська Ліга Сміху, по праву є найкращою Лігою Сміху, якщо це хтось буде слухати з молодих лігасмішників, то їдьте до Слобожанщини.

К: Як проходять основні етапи підготовки до гри і сама гра у телевізійному форматі?

Р: Як щодо етапів, то можна виділити напевно три етапи: перший – це коли ти пройшов фестиваль і тобі дають тему, наприклад «ірокези»(ірокези – це плем'я американське, а не про зачіску я кажу). Це перший етап знайомство з темою. Ти починаєш думати, що це за тема, що ви можете з неї взяти і використати через призму своєї команди, наприклад це «радіофізики», що радіофізик може знати про плем'я ірокезів або команда «Джан» («поняли да?» оце яка), що вона може дати через свою призму ірокезів і т.д. Тобто це знайомство з темою і ви просто роздумуєте, це десь тиждень або дві підготовки, під час якої ви просто накидаєте певні жарти, точніше навіть не жарти, а просто теми. На які ви можете починати жартувати.

Потім починається, якщо ми кажемо наприклад про Слобожанську Лігу Сміху то це місто Харків і починається власне «виїзд» це десь 10 днів, а бажано навіть більше, якщо у кого є матеріальні можливості і під час виїзду починається процес написання гумору, процес напрацювання матеріалу. Ви починаєте працювати з редакторами: ви приносите всі теми, які ви надумали і вам редактори кажуть: «ця тема така собі, ця тема вторична, про цю тему

вже жартували, а ця тема дійсно цікава давайте подумаєм». Ви розумієте про що вам треба писати і т.д. Власне за ці 10 днів ви пишете основний матеріал і т.д.

Останній етап, власне, сам виступний період. Треба виділити два дні: це збір програми і генпрогон, і виступ, і звичайно після виступу день. Збір програми це той момент, коли всі команди вашої гри збираються в певному залі, ви виступаєте лише для квнщиків (ну лігосмішників) і редакторів. Редактора дивляться як жарти заходять на квнщиків. Розуміють в чому вони помилялись, а в чому вони були праві. Вони вам кажуть, що працює а ще ні. І остання ніч у вас перед грою займає роздумами: «чи це треба, чи це не треба, чи взагалі має право на існування, чи ні». Потім іде, власне, виступ. Іноді, з самого ранку коли ви йдете на генпрогон (це генеральна репетиція) о 11 ранку, вам можуть вирізати просто блок цілий і ви за 4-5 годин маєте написати ще один. Ну це буває досить рідко, ну і, власне, після виступу ви самі розумієте, що командам треба розслабитись. Власне, команд йдуть до якогось певного закладу. Вони п'ють там алкогольні напої, вони розслабляються, вони показують якісь «внутрякові» виступи щодо того що вони пережили, про редакторів, про інші команди. А потім їдуть додому. Напевно це 3 основні етапи.

К: Що відрізняє Лігу Сміху (телевізійну) від КВН (Вища ліга)?

Р: Я вважаю, що Україна і взагалі український формат шоу, формат гумору він відрізняється своєю свободою та дозволеністю, адже в Росії, ви могли помітити, останні 5 років відбувається пропагандистський напрямок КВНу.

Раніше, як правильно казав, якщо ви пам'ятаєте, ведучий та актор Леонід Єрмольник: «КВН – це гра незгодних», це дисиденти, якимось пошло звучить, але це так. Але, згодом, десь після 2012 року після нового строку Путіну, ця гра почала набувати більш пропагандистський відтінок. От

наприклад такі команди, як «Раисы», «Триод и Диод» в яких у певних мініатюрах не було навіть жартів, а були просто комплементарні вислови щодо голови держави, саме Володимира Путіна і т.д. Такого не можна навіть уявити у Лізі Сміху.

Ліга Сміху – це, в першу чергу гумор, а в останню пропаганда. Я, якщо чесно, навіть не згадаю, крім одного жарту це «Лукасів» - в них була пісня «У мене появилася другою», коли замість Путіна підставляли Порошенка. Більше таких пропагандистських жартів, я навіть за 4 сезони навіть не чув. Це свобода жартів, це в першу чергу шоу.

КВН більше все таки не шоу, це імітація змагань, тому що змагань там, насправді, немає. Всі ці оцінки вони, можна сказати більш такі формальні. Я не хочу сказати, що там все одразу зрозуміло, але в принципі, якщо людина дивиться перші три гри сезону(2018), то вона буде розуміти хто виграє цей чемпіонат. Насправді, зараз останні два роки, коли змінилась редакторська політика КВНУ, там зараз прийшли молоді КВНщики, ну досить молоді, то вони намагаються, щось з цим зробити.

Тим не менш, Ліга Сміху вона більш цікава в цьому плані, там більше шоу, там більше залежить від тренерів, а в КВНі журі просто піднімають оцінки і все. Тут журі вони, власне між оцінюванням ведуть діалоги між собою, якісь цікавинки починаються, коли наприклад Полякова на когось не стане або когось Ласточкін не сподобався і хтось не сподобався Ласточкіну і т.д. Тому Ліга Сміху вона більше цікавіша. КВН ви можете передбачити. КВН він більш передбачуваніший ніж Ліга Сміху.

К: Ваша команда під час третього сезону Ліги Сміху, а саме у ¼ фіналу поступилася місцем іншій команді. Як ви на це відреагували? Чи були якісь нові плани на сезон або на інші гумористичні проекти? І взагалі, як команди реагують на виліт з сезону?

Р: На той момент для нас це був, ну не скажу що шок, але для нас це було досить холодним душем, як нам тоді здавалося, що наш виступ був нічим не гіршим чим у команд, які пройшли далі. Але це, в принципі, вибір журі, повертаючись до того питання, що якраз Ліга Сміху вона непередбачувана. Це дійсно було непередбачуване чому вилетіли.

Це виразилося на коментарях у соцмережах (у фейсбуці, інстаграмі і т.д.). Це було досить приємно. А щодо наступних планів: в нас є деякі питання до контрактів, які пропонує Квартал. Якщо для когось секрет, то Квартал пропонує контракти командам, які виступають у телевізійній Лізі Сміху. Контракти є досить заангажованими в плані використання творчості команд.

Є команди, яким на це, в принципі, все одно, але є такі яким не все одно, ті які роблять власні шоу, наприклад ми робимо своє шоу – це «Битва импровізацій».

І для таких команд, які роблять щось своє, в принципі, Квартал не йде на поступки. Наприклад, пішли на поступки Театру инародного абсурда «Воробушек», тому що вони це робили протягом 5 років. Для нас таких поступок вирішили не робити і тому ми зараз не впевнені чи йти далі чи власну свою творчість.

Тому, що можу сказати, молодим командам треба йти в Лігу Сміху, треба намагатись потрапити в телевізійну версію, тому що це дає популярність, це дає певний карт бланш довіри в плані виступів, в плані корпоративних виступів і в плані якихось весіль і т.д.

Навіть, якщо ви вже, щось своє робите і воно у вас цей бізнес починає ставати на ноги треба тричі задуматись чи йти й контрактами себе обмежувати.

К: Що ви порадите починаючим лігосмішникам?

Р: Постійно пишіть! Завжди треба писати. Всі ваші думки, всі ваші жарти рано чи пізно кудись увійдуть. Якщо не в Лігу Сміху то в своє шоу або наступні проекти.

Не треба боятися редакторів! Редактори – це такі люди, які хочуть вам допомогти, в більшості випадків. Питайте в них, що вони хочуть, що вони від вас потребують, що вони бачать у вас. І я думаю, що ви знайдете компроміс, щоб створити дійсно конкурентоспроможну команду.

А третій – шукайте спонсорів. Треба спонсорів, щоб вони давали вам гроші. Навіть якщо брати останній сезон, то більшість команд вони отримували гроші від Ліги Сміху, але не саме від Ліги Сміху, а від своїх спонсорів, а деякі команди від цього не отримували, наприклад якісь там «Радиофизики» і т.д. Але більшість команд вони працювали. Щоб не думали, що Ліга Сміху – це просто витрата грошей, як наприклад КВН той же.

Ліга Сміху може приносити гроші і Ліга Сміху може дати вам друзів, зв'язки і т.д. Тому шукайте спонсорів, шукайте людей, які можуть вам знаходити спонсорів – директорів. Короче кажучи шукайте персонал.